

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Példaképek: átadták
a Huzella-, a Jendrassik-
és a Semmelweis-emlékérmét

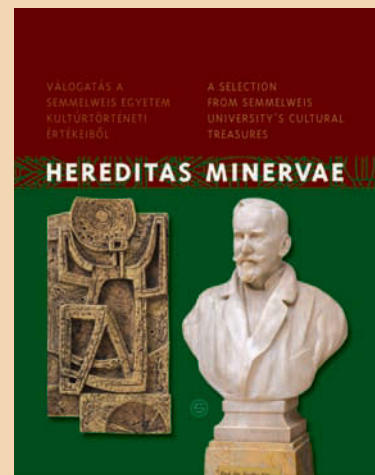
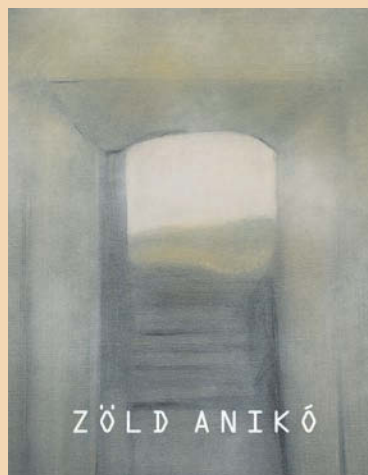
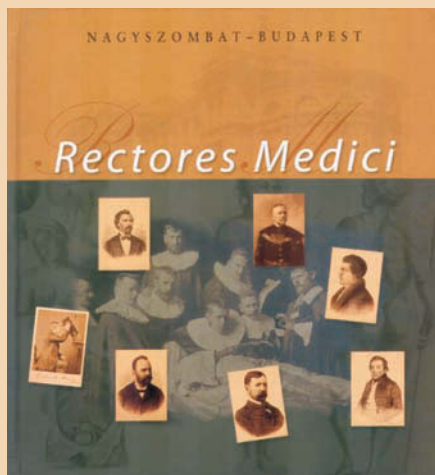
Több mint négyszázan voltak
az Alumni Találkozón

Bemutatkozik
a Medikus Zenekar

Válogasson művészeti kiadványainkból!

www.semmelweiskiado.hu

internet könyvárúház
210-4408 info@semmelweiskiado.hu

3B SCIENTIFIC EUROPE Kft.

**ANATÓMIAI MODELLEK
ÉS FALIKÉPEK**

**EGÉSZSÉGÜGYI
SZIMULÁTOROK**

TELJES
TERMÉKVÁLASZTÉKUNK
A WEBOLDALUNKON
TALÁLHATÓ!

Telefon: 431 09 14, Fax: 262 33 93
E-mail: ildiko.lendvai@3bscientific.com
Internet: www.3bscientific.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Tulassay Tivadar**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
(sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu)
A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:
Tóth-Szabó Szilvia
(toth.szilvia@semmelweis-univ.hu)
Telefon: 06-20-666-3196

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem Marketing és Kom-
munikációs Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
Tel./fax.: 267- 6166 (üzenetrögzítővel)
E-mail: ujsag@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice
(beatrice.urban@gmail.com)

A szerkesztőbizottság tagjai:

dr. **Békási Sándor** (HÖK)
bekasisanya@gmail.com

Csetneki Julianna
csetneki@kkt.sote.hu

Dr. **Gombocz János** (TF)
gombocz@mail.hupe.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)
hermann@fok.usn.hu

Horváth N. Orsolya (EHÖK-delegált)
h.orsolya@hotmail.com

Dr. **Jákó Kinga** (SMIF)
jako.kinga@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)
kardon@puskin.sote.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
karlking@radi.sote.hu

Dr. **Kormos Andrea** (GMF)
kormos.andrea@gmf.usn.hu

Márton Emőke (DI)
marton@phd.sote.hu

Dr. **Máthé Zsolt** (ÁOK)
mathe.zsolt@med.semmelweis-univ.hu

Nagy Ádám (GyTK)
adamnagy@me.com

Oláh Dániel (EHÖK-delegált)
olah.daniel@iocs.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**
claris@freemail.hu

Dr. **Török Péter** (EKK)
torokp@mental.usn.hu

Vaktor Éva (MKI)
evaktor@gmail.com

Dr. **Voszka István** (ÁOK)
istvan.voszka@eok.sote.hu

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu
dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin
(telkat@net.sote.hu)

Címlapfotó: attekovacs.com

Nyomta: Avaloni Kft.
ISSN 1586-6904

Példaképek: dr. Buzás Edit, dr. Hangody László, dr. Mandl Ferenc – átadták a Huzella-, a Jendrassik- és a Semmelweis-emlékérmet	4. oldal
Díszdoktorokat avattak az egyetemen	6. oldal
Dies Academicus	8. oldal
Indul a kibővült Korányi Projekt	9. oldal
Végeztek az első laktációs szaktanácsadók	10. oldal
Dr. Ádám Zsoltot választották az év „tiszteletbeli szülésznoőjének”	11. oldal
Jubileumi OTDK – Átadták a Pro Scientia és a Mestertanári Aranyérmetet	12. oldal
Interjú dr. Kovács Katalinnal, a Sportjáték Tanszék egyetemi docensével	13. oldal
Több mint négyszázan voltak a Semmelweis Alumni Találkozó	14. oldal
Minőségbiztosítás az egyetemen	17. oldal
Transzplantált gyerekek utógondozása	18. oldal
Quo vadis rendszerelvű biológia és medicina? – dr. Falus András írása	20. oldal
Bemutatkozik a Medikus Zenekar – interjú Dubóczky Gergely karmesterrel	24. oldal
Búcsú Bús Ágotától	26. oldal

PÁLYÁZAT

Második alkalommal hirdet pályázatot a Professzor Dr. Regöly-Mérei János Alapítvány. Az alapítvány célja, olyan orvosok és orvostanhallgatók díjazása, akik kimagasló szakmai tudásukkal, méltón viszik tovább dr. Regöly-Mérei János munkásságát és ápolják emlékét. A pályázat díjazottjait anyagilag, erkölcsileg és szakmailag is támogatni kívánjuk.

A PÁLYÁZAT TÉMÁI:

A kuratórium és a szakmai bizottság elnöke négy nagy témakört határozott meg, amelyből szabadon választhat a pályázó:

transzplantáció, onkológia, minimál-invazív sebészet, endovaszkuláris sebészet

A pályázat formája: tudományos közlemény elvárásainak megfelelően megírt kézirat.
A pályamű terjedelme – mellékletekkel együtt – ne lépje túl az 50 oldalt.

A pályamunkák benyújtási határideje: 2012. április 30.

A kuratórium három kategóriában hirdet pályázatot:
elméleti-kutatás orvos kategória, klinikai-kutatás orvos kategória, orvostanhallgató kategória

Az első helyezett orvos mind elméleti kategóriában mind klinikai kategóriában nettó **300 ezer forint**, az orvostanhallgató pedig nettó **150 ezer forint** díjazásban részesül.

A Regöly Alapítvány díjkiosztó ünnepségén **különdíjak átadására is sor kerül**, melyeket az Akadémiai Kiadó, a Semmelweis Kiadó és a Sine Morbo kulturális magazin ajánlott fel.

További információk:

www.regolyalapitvany.hu, info@regolyalapitvany.hu

Elérhetőségünk: Semmelweis Egyetem Kútvölgyi Tömb, II. Sz. Sebészeti Klinika
Cím: 1125 Budapest, Kútvölgyi út 4. Professzor Dr. Regöly-Mérei János Alapítvány Kuratóriuma

A Semmelweis Szalonban
december 16-tól

Zöld Anikó
festőművész
kiállítás látható

Medikus Zenekar adventi hangversenye

Időpont: december 16. 19 óra

Helyszín: Jézus Szent Szíve Templom (1085 Budapest, Mária utca 25.)

Példaképek: Buzás Edit, Hangody László, Mandl József

Ünnepi tudományos ülés keretében vehette át dr. **Buzás Edit** a Huzella Tivadar, dr. **Hangody László** pedig a Jendrassik Ernő emlékérmeket és jutalomdíjat a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ Hevesy György előadótermében. A Semmelweis Ignác emlékérmeket dr. **Mandl József** kapta.

Dr. Buzás Edit

Dr. **Kellermayer Miklós** rektorhelyettes a Huzella és Jendrassik emlékérmek átadásakor hangsúlyozta: ezen elismerések odaítélésakor nevesíti a Semmelweis Egyetem a legkiválóbbjait, akik tudományos teljesítménnyel tűnnek ki a többiek közül és egyben példaképek is.

Mindhárom emlékérem átadása része A Magyar Tudomány Ünnepe program-sorozatnak. Dr. Kellermayer Miklós az ünnepi ülésen felidézte: a novemberi tudományos rendezvényekkel arra is emlékezünk, hogy 1825-ben **Széchenyi István** birtokainak egy évi jövedelmét ajánlotta fel a tudomány támogatására. Mint mondta, ezzel nyilvánvalóvá vált, hogy rendezett anyagi ráfordítás nélkül hatékonyan művelni a tudományt nem lehet. Egyszerre van szükség hatékony mecenatúrára és példaképekre – vélekedett.

A rektorhelyettes Széchenyi István – véleménye szerint ma is aktuális – idézetével nyitotta meg az ünnepi ülést: *A tudományos emberfő mennyisége a nemzet igazi hatalma. Nem termékeny lapály, hegyek, ásványok, éghajlat stb. teszük a közérőt, hanem az ész, mely azokat józanon használni tudja. Igazibb súly s erő az em-*

beri agyvelőnél nincs. Ennek több vagy kevesebb volta a nemzetnek több vagy kevesebb szerencséje.

A Jendrassik emlékérmeket és jutalomdíjat idén dr. Hangody László kapta. A rektorhelyettes emlékeztetett arra, hogy a jutalomdíjjal mindenkor az előző öt év alatt megjelent közleményeken alapuló, önálló kutatásokat tartalmazó és a klinikai orvostudomány bármely ágára kiterjedő munkásság kimagasló tudományos eredményeit bemutató pályázat szerzőjét kívánja jutalmazni az egyetem.

A díjazott szinte pályája kezdetétől oktatja az egyetem hallgatóit elméleti és gyakorlati kurzusokon. Tanszékvezető a Semmelweis Egyetemen, tanít a doktori programban, és instruktorként az amerikai ortopédsebészek akadémiáján. Fő kutatási területe a porcfelszín képzés kísérletes vizsgálata, de kiemelendő a minimál invazív térd- és csípőprotézis beültetésével kapcsolatos tevékenysége is.

Dr. Hangody László megköszönte az egyetem megbecsülését és a szenátus döntését. Szavai szerint **Jendrassik Ernő** mindig nyitott volt az új megoldásokra, rendkívül széles körben hozott újat a medicinában. Innovatív gondolkodását igyekszünk elsajátítani – fogalmazzott.

Dr. Hangody László

Dr. Mandl József

Hozzátette: az életben fontosak a példaképek, olyanok, akiktől tanulhatunk és Jendrassik Ernő közéjük tartozik. Előadásában beszélt arról is, hogy neki édesapja volt az első példaképe, vidéki sebészként tőle kapott indítást erre a pályára.

Dr. Hangody László a Jendrassik díj mellett egyetemi tanári kinevezését is átvette dr. **Tulassay Tivadartól**, a Semmelweis Egyetem rektorától az ünnepi ülésen.

A Huzella Tivadar emlékérmét és jutalomdíjat dr. Buzás Editnek ítélte oda a Szenátus az idei évben. Ezzel a díjjal az előző öt év alatt megjelent közleményeken alapuló, önálló kutatásokat tartalmazó az elméleti orvostudomány, illetve az elméleti orvosbiológia bármely ágára kiterjedő, meghatározó részben az egyetemünkön folytatott munkásság kimagasló tudományos eredményeit tézis-szerűen bemutató pályázat szerzőjét jutalmazza az egyetem.

Munkásságának kezdete óta kutatási területe az autoimmunitás, a T sejt építőpók hierarchiája és az arthritisek patomechanizmusa. Számos vizsgálatot végzett a hisztaminbiológia területén hisztaminhiányos géntípusú (HDC KO) egerek felhasználásával. Az autoimmunitás kialakulásának folyamatában a poszttranszlációs módosulások (elsősorban a glikoziláció és citrullináció) autoimmun felismerése áll érdeklődésének homlokerében. Hat éve munkacsoportjával a fentiek mellett a sejt eredetű extracelluláris vezikulák (exoszómák, mikrovezikulák és apoptotikus testek) standard mé-

részi és izolálási rendszereinek kifejlesztésén, és a szubcelluláris képletek élettani és immunpatológiai szerepének feltárásán dolgozik.

Dr. Buzás Edit hangsúlyozta: a díj elnyerését számára az teszi egészen rendkívülivé, hogy pályája első 15 évében a Debreceni Egyetem Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetében dolgozott, amelynek első professzora **Huzella Tivadar** volt, akinek a munkássága a jelenlegi munkahelyének, Semmelweis Egyetem Genetikai, Sejt és Immunbiológiai Intézet történetével is összefonódik.

Dr. **Mandl József** 1992 óta a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézetének tanszékvezető tanára. Kutatásaiban a biotranszformáció, májműködés, antioxidáns, endoplazmatikus retikulum működési mechanizmusait igyekszik feltárni. Munkássága nagymértékben járult hozzá ahhoz, hogy az emberi szervezet biokémiai folyamatait mélyebben megismerhessük – emelte ki dr. **Kellermayer Miklós** tudományos rektorhelyettes a Semmelweis Ignác emlékérem és díszoklevél átadó tudományos ülés megnyitóján. Hozzátette: kutatásszervezési és iskolateremtő aktivitása kiemelkedő, személyében olyan egyetemi tanárunkat tisztelhetjük, aki a Semmelweis Egyetem keretein túl a hazai és a nemzetközi tudományos élet egyaránt meghatározó alakja.

Hinni a tudásban – fogalmazta meg a rektorhelyettes az emlékülés megnyitóján Semmelweis életének, tetteinek, cselekedeteinek generációkon, évszázadokon átívelő üzenetét. A tudásba vetett hit indította útnak a csillag megjelenésekor a három bölcs királyt több mint 2000 évvel ezelőtt, ugyanebben az adventi időszakban. Emiatt mert beleülni egy ifjú fizikus, **Simonyi Károly** 1951-ben egy egymillió voltos elektróda belsejébe Sopronban, hogy bizonyítsa: bármekkora az elektróda feszültsége, közepében az elektromos térerő nulla. Ugyanez a hit vezérelte **Semmelweis Ignácot** egész életében. Felfedezett, tudott valamit, de ezt nem csupán közölte: karrierjét, állását kockáztatta, mert tudott, hitt és cselekedett.

A tudományos ülésen dr. Mandl József előadásában megemlékezett Semmelweis egyik legfontosabb tudományos megfigyeléséről, a szepszisről és annak saját kutatásához fűződő kapcsolataról.

Tudjuk, hogy a szepszis az egész szervezetre kiterjedő, szabályozatlan, önfenntartóvá váló generalizált gyulladás és létrejöttének egyik alapvető oka, hogy a gyulladást létrehozó és gátló rendszerek egyensúlya felborul. Napjaink egyik legizgalmasabb kérdése, hogy mi az élettani hatása a gyulladásnak – idézte. Stresszhelyzetek, egyensúlyok című előadása végén méltatta azt a teljes klinikai kutatást, melyet Semmelweis a szabadságharc után a Bach-korszak Magyarországon végigvitt.

Volt egy megfigyelése, ami a betegágytól indult. Egy hipotézise. Ezt sokrétűen igazolta patológiai, klinikai és epidemiológiai módszerekkel, állatkísérleteket végzett, felállított egy megoldási elképzelést és azt is igazolta – mondta dr. Mandl József és kiemelte: úgy érzi, ezt díjazta a világ szakmai közvéleménye például azzal, hogy Chicagóban több száz orvos titkos szavazása alapján **Hippokratészszel**, **Listerral**, **Pasteurrel** és **Röntgennel** együtt Semmelweis is helyet kapott a halhatatlanok között.

Az összeállítást **Szuchy Zsuzsa** és **Tóth-Szabó Szilvia** készítette
Fotók: D. Kiss Balázs

Tíz fiatal kutató vehette át az idén ötödik alkalommal odaítélt Junior Prima Díjat a magyar tudomány kategóriában, köztük dr. **Jakus Zoltán** (képünkön) egyetemi adjunktus (SE Élettani Intézet). A díjhoz kapcsolódó elismerést a Magyar Tudományos Akadémián adták át. A Junior Prima Díjat a magyar tudomány kategóriában a Magyar Fejlesztési Bank gondozza és biztosítja a jutalmat, amely idén is személyenként hétezer euró. Az elismerésről további részleteket olvashatnak a Semmelweis Egyetem honlapján, egyebek mellett Dr. **Hunyady Lászlónak**, az Élettani Intézet igazgatójának a díjazott tevékenységéről szóló írását.

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2011/11/23/dr-jakus-zoltan-prima-junior-dijas/>

A magányos bölények korszaka a tudományban is lejárt

Dr. Tulassay Tivadar, a Semmelweis Egyetem rektora a kutatóegyetemi pályázat keretében az elmúlt egy évben elvégzett munkát összefoglaló tudományos konferencián felidézte: amikor nagyjából 30 évvel ezelőtt elkezdett egy laboratóriumban dolgozni, akkor egy témavezetővel öten-hatan, rendkívül családias környezetben tanultak. Véleménye szerint ma már ez a kics csoportos tudomány nem működik hatékonyan.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a Semmelweis Budapest Awarddal díjazott Sir **George Radda** szerint a kritikus tömeg elérése nélkül nem lehet világra szóló tudományos eredményeket elérni. Ez a kritikus tömeg különböző oldalról közelíti meg a kérdést, amit kutatni kíván, a módszerek, az eszközök, a megközelítés szemlélete lebontja a hagyományos diszciplináris határokat – tette hozzá. A rektor hangsúlyozta: arra tesznek kísérletet a Semmelweis Egyetemen, hogy olyan kutatóhálózatot hozzanak létre, amely be tudja teljesíteni az elvárásokat, mely szerint a kutató lemond a saját egyéni ambícióiról a kutatóközösség érdekében, és tudja, ha ezt megteszi, akkor a kutatóközösség hatékonyabb és eredményesebb lesz. A magányos bölények korszaka a tudományban is lejárt – szögezte le.

Dr. Tulassay Tivadar a konferencián arról is beszélt, hogy az akadémiai és a tudományos világ bizonyos szempontok kiemelésével listákat állít fel az egyetemekről a világban, de egészen más szempontok érvényesülnek Európában, vagy például Magyarországon. Mint mondta, ha az az ambiciózus elvárás, hogy magyar oktatási intézmény is legyen a kiemelt listás egyetemek között, akkor meg kell vizsgálni

Fotó: D. Kiss Balázs

az egy hallgatóra jutó állami támogatás éves összegét is, mivel a kettő szoros összefüggésben van egymással.

Arra hívta fel a figyelmet: az Európai Unió átlagában az egy hallgatóra állami támogatás nagyjából kilencezer euró, a világ első száz egyetemén pedig hallgatónként 14-15 ezer euróval tudnak gazdálkodni. Ahhoz, hogy a magyarországi kutatóegyetemek, tudományegyetemek bekerüljenek az első ötszázba, a jelenlegi háromezer eurós állami támogatást jelentősen meg kell emelni, ez nem megy másként – jelentette ki.

A Modern Orvostudományi Technológiák a Semmelweis Egyetemen elnevezésű konferencián a kutatóegyetemi pályázat négy nagyobb tudomány- és fejlesztési területet összefogó moduljának irányítója összegezte az eddigi eredményeket. A modulok eredményeit dr. **Szél Ágoston** rektorhelyettes, dr. **Kellermayer Miklós** rektorhelyettes, dr. **Tímár József**, SE II. Sz. Patológiai Intézetének igazgatója, és dr. **Molnár Mária Judit**, a Molekuláris Neurológiai Klinikai és Kutatói Központ igazgatója mutatták be.

A Semmelweis Egyetem egyike az öt legrangosabb magyar egyetemnek, amely 2010 tavaszán kapta meg a kutatóegyetem címet. A Nemzeti Erőforrás Minisztérium három évre elnyerhető minősítése elismeri az egyetemen folyó kiemelkedő színvonalú képzést, a jelentős hazai és nemzetközi kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységet, a kiemelt tehetséggondozást, valamint az egyetem országos, illetve regionális szerepét.

T-Sz.Sz.

TÁMOP-4.2.1.B-09/1/KMR-2010-0001

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszchenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A nehéz helyzet ellenére stabilan kezdjük a 2012-es évet

A romló gazdasági környezet ellenére olyan stabil pénzügyi helyzettel indul a következő évnek az egyetem, amilyenre nem volt példa az utóbbi időszakban – nyilatkozta lapunknak dr. Ivády Vilmos, a Semmelweis Egyetem gazdasági-műszaki főigazgatója. Október óta nincs lejárt szállítói tartozása az egyetemnek, így 2012-ben a tárgyévi bevételek teljes mértékben felhasználhatóak a tárgyévi kiadásokra.

Október óta nincs a Semmelweis Egyetemnek egyetlen lejárt szállítói tartozása sem, így gazdasági szempontból a prognosztizáltnál jobban zárja az évet – közölte dr. Ivády Vilmos, gazdasági-műszaki főigazgató. Augusztusig még az előrejelzéseknek megfelelően alakultak az adatok, vagyis romlott a likviditási helyzet, majd elkezdődött egy javuló tendencia. Nyáron még az öt milliárd forintnyi kifizetetlen számlából két milliárd forint volt a lejárt tartozás összege, ezt sikerült ledolgozni össze. Az év végére várhatóan a klinikai központ hiánya is megközelíti a nullszaldót.

Mint arra dr. Ivády Vilmos emlékeztetett: a fizetőképesség romlásának hátterében alapvetően a tervezett állami bevételek elmaradása áll, a szakminisztérium több területen is zárolt bizonyos összegeket. Erre válaszul kellett az egyetemnek kiadásokat csökkentő lépéseket bevezetni július végén, amelynek egy része volt az ötszázalékos keretcsökkentés, illetve egyes beruházások elhalasztása. A lejárt tartozások megszüntetésében szerepet játszott az is, hogy a külföldi hallgatók oktatásából származó, összes megérkezett devizabevételeket is a lejárt tartozások kiegyenlítésére lehetett fordítani átmenetileg.

Várható bevételek 2012-ben (ezer forint, bruttó)

Teljesítményalapú OEP-bevétel	30 000 000
Képzési-tudományos-fenntartói normatíva (NEFMI)	7 608 240
Felhasználható költségvetési bevétel összesen	37 608 240
Költségvetési kiadási keretek (2011. évi csökkentett)	43 743 283
Költségvetési bevétellel nem fedezett kiadási keret	6 135 043

Ezeknek az intézkedéseknek a 2012-es év megalapozása volt a fő célja, most olyan helyzetben tud indulni az egyetem, amire nem volt példa az utóbbi években, a tárgyévi bevételeket teljes mértékben felhasználhatja a tárgyévi kiadásokra – változta a helyzetet a főigazgató. Ennek ellenére a romló és bizonytalan külső gazdálkodási környezet, a stagnáló OEP-finanszírozás és a szaktárcától érkező csökkenő támogatás miatt a 2012-es év költségvetési kerete nem haladhatja meg az idei év csökkentett keretét. Ehhez azonban újabb megszorításokat nem kell bevezetni az egyetemen, pusztán az eddigieket fenntartani – mondta kérdésünkre dr. Ivády Vilmos. A jövő évi költségvetés célja, hogy a nehezedő és egyre kevésbé kiszámítható külső körülmények között stabilan működhessen az egyetem.

Fontos ugyanakkor az egyéb intézményi bevételeket fokozottabban bevonni a költségvetési keretekkel nem teljes mértékben finanszírozott feladatok ellátására. Mint az a táblázatból is kiderül, 2012-ben várhatóan hat milliárd forint körül alakul a költségvetési bevétellel nem fedezett kiadási keret. A gazdálkodás stabilitásának ára az úgynevezett szolidaritási elvonás növelése, emiatt ez egységesen tíz százalék lesz mindenhol. Emellett egyéb bevételeket is fokozottabban kell bevonni az alapfeladatok finanszírozásába.

Központi létszámleépítés nem várható, de a szervezeti egységeknél a bérkeretek betartása érdekében különböző racionalizációs lépések előfordulhatnak. Létszámot bővíteni továbbra sem lehet, a szervezeti egységek vezetői pedig például dönthetnek

Fotó: D. Kiss Balázs

úgy, hogy nem vesznek fel új munkatársat a nyugdíjba vonulók helyére.

Dr. Ivády Vilmos hangsúlyozta: a nehezedő helyzet miatt fontos, hogy mindenhol ahol lehetséges törekedni kell a bevételek növelésére. Cél lehet az alapítványi pénzek minél nagyobb mértékű bevonása, a devizás oktatásból származó bevételek növelése, vagy akár a pluszdíjazással járó gyógyszerkipróbálásokban való részvétel.

Dobozi Pálma

Pályázati hírlevélből – az Európai Bizottság felhívásai

1. Grundtvig: Többoldalú projektek – a felnőttoktatási kínálat javítása és bővítése közös projektünk révén

Pályázhatnak: felnőttoktatással foglalkozó intézmények, szervezetek

Beadási határidő: 2012. február 2.

Pályázók köre: a 27 európai uniós tagország, az EGT- és az EFTA országok (Norvégia, Izland, Liechtenstein, Svájc), a tagjelölt országok
A projektek célja újszerű, fenntartható és terjeszthető eredmények létrehozása

2. Grundtvig: Kiegészítő tevékenységek – az európai felnőttoktatást támogató egyéb tevékenységek

Pályázhatnak: felnőttoktatással foglalkozó intézmények, szervezetek

Beadási határidő: 2012. február 2.

A tevékenységek lehetnek: konferenciák, szemináriumok megszervezése, népszerűsítő kampányok megvalósítása, kiadványok elkészítése és terjesztése, kutatások lebonyolítása.

Pályázók köre: a 27 európai uniós tagország, az EGT- és az EFTA országok (Norvégia, Izland, Liechtenstein, Svájc), a tagjelölt országok

Bővebb információ: <http://eacea.ec.europa.eu>

További információ: dr. Pörzse Gábor igazgató, Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft.
1094 Budapest, Ferenc tér 15.

Tel.: 459-1500/53 820 **Fax:** 459-1589

E-mail: innov@palyazat-sote.hu, web: www.palyazat-sote.hu

Doctor Honoris Causa: idén nyolcan kaptak díszdoktori címet

Nyolc, az egyetemmel hosszabb időn keresztül eredményes szakmai kapcsolatot ápoló professzor vehette át a Doctor Honoris Causa (Tiszteletbeli Doktor) címet a Semmelweis Egyetem Szenátusának döntése alapján. A karok felterjesztése alapján idén egy Ausztriában, egy Japánban, egy Lengyelországban, egy Németországban, két Egyesült Államokban és két Romániában dolgozó kiemelkedő professzor kapta meg a kitüntető címet.

Dr. **Bocskay István** (University of Medicine and Pharmacy of Targu-Mures) több mint négy évtizede működik együtt a Semmelweis Egyetemmel, munkájának köszönhetően mára nagyon eredményes diákcsereprogram alakult ki a két intézmény között. Dr. Bocskay István nagyon sokat küzdött azért, hogy a marosvásárhelyi egyetemen megmaradjon a magyar nyelvű fogászati képzés.

Dr. **Ferenci Péter** (Medical University of Vienna) kilenc évesen, az 1956-os forradalmat követően hagyta el Magyarországot, Bécsben szerzett orvosi diplomát. Számos nemzetközi konferenciát szervezett a hepatológia és a gasztroenterológia területén, rendszeresen részt vesz a Magyar Gasztroenterológiai Társaság éves találkozóin. A Semmelweis Egyetemmel hosszú évek óta aktív kapcsolatban van, több közös publikációja is született az egyetem kutatóival, például a Wilson-kórral kapcsolatban.

Dr. **Renato V. Iozzo** (Thomas Jefferson University of Philadelphia) a patológia, a sejtbiológia elismert szakembere. Mintegy húsz

éve működik együtt dr. **Kovalszky Ilonával** (SE I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet) és kutatócsoportjával.

Dr. **Masaki Kitajima** (International University of Health and Welfare Mita Hospital in Tokyo) rendkívül széleskörű tudományos munkát folytat, kutatta egyebek mellett, hogy a stressz miként károsítja a béltraktust, de foglalkozik a rosszindulatú daganatok génterápiájával is, mindemellett a robotsebészet jelentős képviselője. Dr. Masaki Kitajima a Japán-Magyar Sebészeti Társaság társalapító-elnöke.

Dr. **Nagy Örs** (University of Medicine and Pharmacy of Targu-Mures) közismert, nagy tapasztalatokkal rendelkező ortopédsebész, elsősorban csípő- és térdprotézis műtétekkel foglalkozik. A Magyar Ortopédiai Társaság tiszteletbeli tagja, szoros az együttműködése a SE Ortopédiai Klinikájával.

Dr. **Dirk Pickuth** (Saarland University, Saarbrücken) tudományos érdeklődésének középpontjában a képalkotó eljárások állnak, elsősorban az onkológia és a hasüregi vizsgálatok területén. Pickuth professzor több mint egy évtizede a Semmelweis Egyetem egy-fajta nagykövetségként tekint magára, több éve vendégelőadó a radiológiai diagnosztika témájában, elkötelezett a Magyarország és Németország közötti együttműködés erősítésében.

Dr. **James S. Skinner** (Indiana University, Bloomington) több mint 45 éve vizsgálja az egészségi állapot és a testmozgás kapcsolatát, évtizedek óta működik együtt magyar kutatókkal a nemzetközi sportorvos-szövetség keretein belül.

Dr. **Andrzej Wiecek** (Medical University of Silesia, Katowice) egyebek mellett a belgyógyászat, a nefrológia és az angiológia elismert szaktekintélye, a Budapesti Nefrológiai Iskola visszatérő előadója, rendszeresen tart Magyarországon előadásokat, konzultációkat.

DP

A laudációk a honlapon olvashatók:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2011/11/11/doctor-honoris-causa-2011/>

Indul a kibővült Korányi Projekt

Budapest három sürgősségi központjának egyike lesz a Semmelweis Egyetem külső klinikai tömbjének bázisán, a Korányi Projekt keretében létrejövő új betegellátó egység. Az Új Széchenyi Terv egyik legkiemelkedőbb egészségügyi fejlesztése 8, 1 milliárd forint uniós forrásból valósul meg. Ez egészül ki egy 1,9 milliárd forintos támogatással, mivel a Nemzeti Erőforrás Minisztérium egészségügyi államtitkársága által meghirdetett Semmelweis Tervhez igazodva a projekt szakmai-műszaki koncepciója bővült. Az erről szóló megállapodást a napokban írta alá a szakértő és az egyetem – jelentette be dr. Réthelyi Miklós miniszter, a hamarosan kezdődő építkezés helyszínén, vagyis a külső klinikai tömb kertjében tartott sajtótájékoztatón. Az épület nagy lehetőséget jelent mind a régió sürgősségi és a traumatológia ellátása szempontjából, mind az egyetem klinikái számára – hangsúlyozta a miniszter, hozzátéve, hogy a korszerűen felépített új létesítmény 2013 első félévében kezdhet működni.

A Semmelweis Egyetem vezetősége már több mint öt éve elkezdte tervezni a Korányi Projekt névre keresztelt fejlesztési koncepciót – emlékeztetett dr. Tulassay Tivadar rektor. Központi forrásokból utoljára 30-40 éve jutott a betegellátó struktúra fejlesztésére, a központi régióban uniós forráshoz is nehezebb jutni. Ebből következik, hogy a Semmelweis Egyetem sok szempontból a nemzetközi renoméjának nem megfelelő logisztikával és infrastruktúrával tudja ellátni a betegeket. A Korányi Projekt célja ennek az egyfajta elmaradásnak, lemaradásnak a ledolgozása – mutatott rá

Fotó: D. Kics Balázs

Dr. Stubnya Gusztáv, dr. Réthelyi Miklós, dr. Tulassay Tivadar

a rektor. Az új központi épület – amely egy átjáró rendszer segítségével szervesen illeszkedik majd a külső klinikai tömb épületeihez – egyebek mellett helyet ad egy 110 ágyas ortopédiai, egy 70 ágyas traumatológiai és egy 29 ágyas központi intenzív osztálynak is. Kialakítanak egy központi laboratóriumot, s a centralizált képződiagnosztikai részleg is itt lesz.

DP

KMOP 4.3.1/A_2-09-2F-2010-0001

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Használd Te is okosan a Diákhitelt!

A Diákhitel egy szabadon felhasználható pénzforrás, melyet 2001 óta biztosít a Diákhitel Központ Zrt. az egyetemi és főiskolai hallgatóknak. 40 éves kor alatt bárki felveheti, aki aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik. A Diákhitel bármire felhasználható. Egy félévre, de maximum 10 szemeszterre lehet felvenni. Nem kell hozzá sem kezes, sem fedezet.

A Diákhitel igénylése rendkívül egyszerű és gyors. Idén szeptember 1-jétől a **Diákhitel Direkten** – www.diakhiteldirekt.hu –, a Diákhitel elektronikus hiteligénylési oldalán kitölthetőek az igényléshez szükséges **nyomtatványok**, melyeket a partner bankfiókokban, takarékszövetkezetekben vagy postákon kell leadni.

Ha adott hónap 15. napjáig igényled a Diákhitelt, akkor a következő hónap 15-ig megkapod. A felvehető összegek: **havi 15, 21, 25, 30, 40 és 50 ezer Ft.** 50 ezer forintot csak az kaphat, aki költségtérítéses képzésben tanul. Lehetőség van arra is, hogy a Diákhitelt bármikor a félév során egy összegben kérd, ez 200 ezer, költségtérítéses képzésben 250 ezer forintot jelent.

A félév utolsó Diákhitel-igénylési határideje: 2011. december 15.

Az egyetemi-főiskolai tanulmányok alatt nem kell törleszteni. A hallgatói jogviszony megszűnése után, az első két évben a törlesztőrészlet a minimálbér 6%-a; a legmagasabb összeg felvétele esetén 8%. A harmadik törlesztési évtől a törlesztőrészlet a két évvel korábbi jövedelemhez igazodik.

Ha bármilyen kérdésed van, gyere a Diákhitel Facebook oldalára – www.facebook.com/diakhitel –, ahol a Diákhitel Központ munkatársai válaszolnak Neked.

DIÁKHITEL
A jövőt most írod

(x)

Segítség az anyatejes táplálásban – Végeztek az első laktációs szaktanácsadók

Világszerte ismét egyre nagyobb teret hódít a szoptatás, az anyatejes táplálás, ezzel párhuzamosan pedig csökken a mesterséges tápszerek népszerűsége – foglalja össze röviden a legújabb trendeket dr. **Török Szabolcs**, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézetének docense, gyermekorvos, a laktációs szaktanácsadó képzés elindítója. Mint mondja, átlagosan ezer nőből egynél fordulhat elő, hogy biológiai adottságok miatt nem tud szoptatni, ennél a gyakorlatban mégis sokkal magasabb azok aránya, akik tápszerrel kénytelenek etetni a csecsemőjüket.

Petrás Mária: Csángó Szoptató Madonna
(SE I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika)

Éppen ezért van fontos szerepe a laktációs szaktanácsadó képzettségnek. Jelenleg 35 ilyen vizsgálóval rendelkező szakember dolgozik az országban, ők korábban még csak egy nemzetközi képzésben tudtak oklevelet szerezni. Most már azonban itthon is elérhető ez a kurzus, mégpedig egyetemi keretek között: 2010-ben elsőként és eddig egyedülként a SE EKK Mentálhigiéné Intézet indított ilyen posztgraduális képzést, oktatási együttműködésben a Szoptatásért Magyar Egyesülettel, a TÁMOP-

Megfigyeléseink szerint sokszor apró problémák miatt – ilyen lehet például a mellbimbó kisebesedése, vagy elégtelennek ítélt súlygyarapodás – felhagynak az édesanyák a szoptatással, holott egy megfelelően képzett szakember segítségével orvosolhatók lennének ezek a gondok, és folytatható lenne a kizárólagos anyatejes táplálás egészen az ajánlásokban megfogalmazott fél éves korig, kiegészítő táplálás mellett pedig azon túl is – hangsúlyozza dr. Török Szabolcs.

6.2.2/B-09/2-2010-0006 projekt keretében. Az első végzős évfolyam 22 hallgatója december 10-én vehette át a laktációs szaktanácsadó oklevelet, melyet dr. **Gaál Péter**, az Egészségügyi Közszolgálati Kar dékánja ad át. Többségük alapvégzettsége védőnő, szülésznő, illetve gyermekorvos. Az oktatási anyagok nagy része angol nyelven elérhető, a Mentálhigiéné Intézet ugyanakkor európai uniós forrásból jelenleg fejleszt egy magyar nyelvű tananyagot. A szoptatás túlmutat a biológiai táplálás szintjén, hatással van a pszichés fejlődésre is, továbbá népegészségügyi szempontból is jelentősége van – hangsúlyozta dr. Török Szabolcs. Nemzetközi tanulmányok bizonyítják, hogy bizonyos betegségek gyakrabban fordulnak elő a mesterségesen táplált csecsemőknél, ezek közé tartoznak például a csecsemőkori alsó légúti fertőzések és a középfülgyulladás, továbbá az asztma, a cukorbetegség, az atópiás dermatitisz, a gyulladásozós bélbetegségek. Emellett a szoptatás kedvezően befolyásolja a korai anya-gyermek kapcsolat fejlődését is, számos pozitív hatása van az anya egészségére. Az anyatejes táplálásnak még a gazdasági előnyei is lehetnek. A képzést végző munkacsoport számításai szerint, ha csak öt százalékkal nőne a három hónapos korig szoptatott gyerekek száma, már az hetven millió forint azonnali és közvetlen megtakarítást jelentene az egészségbiztosítási kasszában, az OEP ugyanis hozzájárul a tápszerek árához.

DP

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter a XXII. Országos Védőnő-Szülésznő-Gyermekápoló Konferencián (cikk a 11. oldalon)

A szülészet diszkusszív folyamattá válik: dr. Ádám Zsolt, „tiszteletbeli szülésznő”

Míg évszázadokkal ezelőtt a szülés természetes szelekciós folyamatnak számított, mely komoly anyai és komoly magzati veszteséggel járt, az elmúlt mintegy kétszáz évben egymás után eltűntek ezek a félelmek, az utóbbi húsz évben bekövetkezett információ-dömping pedig a társadalom-fejlődés hiperaktív stádiumát hozta. A betegek tudatosává váltak és ennek megfelelően nagyon komoly elvárásrendszert fogalmaztak meg. Jelenleg a szülészetben csak a 100 százalékos sikertörténet elfogadható: amikor egészséges anya egészséges gyermekével távozik az intézetből elégedetten – hívta fel a figyelmet dr. **Ádám Zsolt**, a Semmelweis Egyetem I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika adjunktusa a 21. század szülészetének kihívásaira a XXII. Védőnő- Szülésznő- Gyermekegőző Konferencia kapcsán.

Az elvárásrendszerben olyan elemek is vannak, amelyeket bizonyos szakmai érvek nem támasztanak alá, de a szülő nők egy része szeretné, ha joga lenne például a császármetszéshez vagy az otthoni szüléshez. Mindez megtalálja majd a helyét a 21. század szülészetében, amelyet nem lehet összehasonlítani az elmúlt évtizedek gyakorlatával, hiszen egyre inkább olyan diszkusszív folyamattá válik, ahol figyelembe kell venni a beteg véleményét, ahol a szakma felelőssége a magas szintű tájékoztatás, a kommunikáció, a támogató orientáció.

Nem csak az orvosoknak, a szülésznőknek is folyamatosan követni kell a trendet – emelte ki dr. Ádám Zsolt. Van, aki nem akar beöntést, gátmetszést, burokrepesztést, vagy éppen illatgyertyát, homeopátiás szereket vagy fürdőt szeretne – lehet mindez átmeneti divat, de jelenleg egy társadalmi réteg komoly igénye, amelyet – amíg nem vezet komoly veszélyállapothoz – ki kell tudni szolgálni. Fontos a tolerancia, az elfogadás, hiszen egy társadalom igényrendszere nem lehet orvosszakmai kritika tárgya.

Beteg ember is vállalhat gyermeket, az orvostudomány feladata az is, hogy ezzel a helyzettel megbirkózzon. Nem lehet ma már azt az álláspontot képviselni, hogy súlyos anyai betegség esetén nem javasoljuk a terhesség vállalását, a magas kockázatú terhességet is gondolni kell, ezért a szülészet, mint önálló tudományág

Fotó: D. Kiss Balázs

megszűnik létezni, a perinatológia tudományává válik. A társadalom részéről olyan sokrétű igény merül fel, olyan betegségekkel találkozunk, amelyekkel korábban nem foglalkozott a tudomány, ezért ki kell alakítani a határterületi együttműködés formáit.

A szülészetnek multidiszciplináris tudománnyá kell válnia ahhoz, hogy a lehető legmagasabb szintű szakmai együttműködéssel a lehető legjobb eredményt tudja elérni. Dr. Ádám Zsolt a szakma jövőjének az olyan centralizált szülészeti létrehozását látja, ahol elérhetőek a társszakmák, gondozható adott esetben egy alapbetegség, és a beteg nem az orvosban, hanem magában az ellátórendszerben bíz.

Szuchy Zsuzsa

Legalább két emberrel törődnek egyszerre: XXII. Védőnő-Szülésznő-Gyermekegőző Konferencia

A védőnő az anyával beszél a születés előtt, de gondolatainak középpontjában már a gyermek áll. A szülésznő ott van, ahol az új élet megszületik, de ott az anya, az apa is. Ha beteg a gyermek, mindig ott vannak a szülők is. Így a védőnőknek, szülésznőknek, gyermekegőzőknek soha nem csak egy emberrel kell törődniük – emelte ki a szakmák különlegességét megnyitó beszédében dr. **Réthelyi Miklós** nemzeti erőforrás miniszter a XXII. Országos Védőnő-Szülésznő-Gyermekegőző Konferencián. Dr. Réthelyi Miklós kijelentette: A NEFMI mindent megtesz annak az érdekében, hogy az elismerő szavakon kívül anyagiakban is könnyebbé tudjuk az egészségügyben dolgozók munkáját tenni, és annak ellenére, hogy általános béremelésre a jövő évben sem lesz lehetőség, a pótlékok, ügyeleti díj megemelésével szeretnénk valamennyire segítséget nyújtani abban a változó világban, amiben mindannyian élünk.

A SE Ápolásvezetési és Szakdolgozói Oktatási Igazgatóság, a Magyar Ápolási Egyesület és a Magyar Védőnők Egyesülete ál-

tal szervezett rendezvény célja a szülésznők, védőnők és gyermekegőzők közös továbbképzése annak érdekében, hogy a családoknak, a várandós- és szülő nőknek, valamint gyermekeiknek azonos szakmai elveken alapuló, magas szintű ellátást, ápolást, gondozást nyújtsanak. Míg a rendezvény első napján, melyen összesen 485-en vettek részt, főként a védőnőké volt a fő szerep, a szülésznő-gyermekegőző szakmai előadásai leginkább a születés előtti és utáni kihívásokkal foglalkoztak. A második nap 449 résztvevőjéből 177-en a Semmelweis Egyetem munkatársai.

A konferencián **Bugarszki Miklós**, a Magyar Ápolási Egyesület elnöke és **Csetneki Julianna** a Szülésznő Szekció elnöke átadta a „tiszteletbeli szülésznő” címet dr. Ádám Zsoltnak, a Semmelweis Egyetem I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika adjunktusának. Az elismerést azok a szakemberek kapják évről évre, akik kiemelkedően sokat tettek a magyar bábáság ügyéért.

Jubileumi OTDK – Átadták a Pro Scientia és a Mestertanári Aranyérmeket

Egyetemi pályafutásuk alatt kimagasló tudományos eredményeket elért fiatalok vehették át a XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) zárórendezvényén a Pro Scientia Aranyérmet a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. A 45 aranyérmes hallgató közül öten a Semmelweis Egyetemen tanulnak.

Az orvos- és egészségtudományi szekcióban **Marosi Attila** (SE GYTK V. évf.), **Pápai Zsolt** (SE ÁOK V. évf.) és **Rosero Olivér** (SE ÁOK VI. évf.) kapott aranyérmet. A testnevelés- és sporttudományi szekcióban **Lasztovcza Dórá**t (SE TSK V. évf. – MSc) és **Négyesi Jánost** (SE TSK II. évf. – MSc) díjazták aranyéremmel.

A Magyar Tudományos Akadémia és a Nemzeti Erőforrás Minisztérium fővédnökségével rendezett konferenciára idén 4470 pályamunkát neveztek be, közülük 16 szekcióban 410 tagozaton 4169 dolgozatot mutattak be. A rendezvénynek az ország 9 városában 16 egyetemi kar adott otthont. A szekciókban továbbra is jelen voltak a határon túli magyar egyetemisták és a kiváló középiskolai tanulók. Az OTDK szakmai rendezvényei után, többlépcsős megméretést követően a konferencia különféle szekcióiban szereplő egyetemi hallgatók közül idén negyvenötön nyerték el az érmet. **Pálinkás József**, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke köszöntőjében méltatta a tudományos diákköri mozgalmat, amely a tehetségek kiválasztásának és segítésének egyik, ha nem a legfontosabb eszköze. Mint mondta, ez a magyar elitképzés legjelentősebb szervezete, amelyben számos akadémikus is részt vesz. Arra biztatta a kitüntetetteket, hogy továbbra is tehetséggel és szorgalommal szolgálják a hazájukat.

Az OTDT által alapított Pro Scientia Aranyérmet 1989 óta két évente 45-50 fiatal kutató kapja meg, akik egyetemi pályájuk során – elsősorban az OTDK-n – tudományos munkájukkal kiemelkedő alkottak. Jelenleg több mint ötszázan büszkélkedhetnek az érmmel.

Fotó: Philip János

Az ünnepségen Mestertanár Aranyéremmel tüntettek ki ötvennégy olyan oktatót és kutatót, akik sokat tettek a tudományos nemzedékváltásért, köztük dr. **Noszál Bélát**, a SE Gyógyszerésztudományi Kar dékánját, dr. **Varga Gábort**, a SE Fogorvostudományi Kar Orálbiológiai Tanszékének vezetőjét, dr. **Pavlik Gábort**, a SE Testnevelési és Sporttudományi Kar egyetemi tanárát, és dr. **Radák Zsoltot**, a SE TSK dékánhelyettesét.

A jövő évi felhívás már olvasható a <http://www.tdk.sote.hu> honlapon.

T-Sz.Sz.

Szakmai kapcsolatfelvétel a Chang Gung Craniofacial Center és a Semmelweis Egyetem között

Harmincöt ország 258 résztvevője jelent meg 2011. október 31. és november 2. között, a Taiwan Cleft Palate Craniofacial Assotiation szervezésében megtartott konferencián és workshopon, köztük

Dr. Nagy Krisztián, Yu-Ray Chen igazgató, Chang Gung Center Craniofacial dr. Nemes Bálint

dr. **Nagy Krisztián** (SE I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika) és dr. **Nemes Bálint** (SE Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika). A Chang Gung Craniofacial Center a legnagyobb esetszámmal rendelkezik az archasadékok kezelésében alkalmazott korai orr- és állcsontfejlődés alkalmazását tekintve, az egyik legismertebb központ ezen a területen. A centrumban állcsontdeformitásokon (Apert-sy, Crouzon-sy, hemifacialis microsomia, archasadékok, orthognáth esetek) végzett műtétek száma meghaladja a hateret. A modellműtéttel és élő sebészeti közvetítéssel színesített konferencia után a magyar résztvevőknek volt lehetőségük arra is, hogy a mindennapi betegellátást összehasonlíthassák a magyar rendszerrel.

A kapcsolatfelvétellel és tapasztalatcserére azért került sor, mert a Semmelweis Egyetem I. Sz. Gyermekgyógyászati klinikáján működő archasadékos csoport a Chang Gung protokollt adaptálta az archasadékos gyermekek irányított orr-, és állcsontfejlődésére és sebészeti kezelésére. A kint töltött idő a további szakmai és tudományos együttműködést is megalapozta.

A résztvevők ezúton is köszönetet mondanak a Semmelweis Egyetem közvetlen és közvetett támogatásáért, és hiszik, hogy az ott szerzett tapasztalatok a mindennapi betegellátást szolgálják majd.

Mint családnak az ünnep: emlékezetes

A tudományos diákköri mozgalom 60 éves. Az OTDT elnöksége a diáktudományos tevékenységet támogató, kiemelkedő eredményeket elérő szereplők elismerésére alapította a XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia Emlékérmét, melyet egyetlen alkalommal, idén ítélte oda. Dr. Kovács Katalin, a SE TSK Sportjáték Tanszékének egyetemi docense a TDK-t segítő munkásságért vehetett át ezüst emlékérmét.

Természetesen az élet nem áll meg, a 2011/12-es tanévben is mozgalmas lesz a Kar, a TDK élete – mondja dr. Kovács Katalin. 2012 februárjában rendezzük a Házi TDK-t és áprilisban a 20. Nemzetközi TDK-t, amelyen sok más neves külföldi professzor mellett prof. **John O. Holloszy** M.D. (USA) tartja a key-note lecture-t. Nagyon megtisztelőnek érezzük, hogy elfogadta felkérésünket!

A TF-en rendezett XXX. Jubileumi OTDK szálait összefogó, fesszen tartó és szeretettel mozgató dr. Kovács Katalin szerényen csak az országos konferencia koordinátorának nevezi magát. Ám a szakmának olyan volt az általa szervezett esemény, mint családnak az ünnep: emlékezetes. A tizenegy szekcióból kilencben indult TF-es hallgató, 14 helyezésből, háromban első díjat értek el. A háromnapos konferencián a Kar hallgatói nemcsak sikeresen szerepeltek, hanem tanáraikkal együtt a parádés rendezvényt megszervezték és nagy sikerrel le is vezették.

A TDK szervezésnek a TF-en hagyománya van. Minden második évben rendezünk egy nemzetközi TDK-t, nagyon jó csapat alakult ki. Az ember már tudja, hogy a szervezésnél kikhez fordulhat bizalommal – meséli Katalin. – Ha gazdasági ügyekben nem vagyok elég tájékozott, **Darmos Zsuzsi** megmondja: erre, meg erre figyelj! **Király András**, informatikai szakértőnk a honlapunk használatában is nélkülözhetetlen, a lehetetlent is megoldja. A vezetőség mögöttem állt mindenben. A megnyitóra kit hívunk meg a rangos szakemberek közül, hogy mi legyen az üzenete a konferenciának – mindenki legjobb tudását és ötleteit vetette be.

Több mint 30 előadással szerepeltek a hallgatóink, és háromban nyertek első helyezést. A témavezető tanárokat nem terhelte sok szervezési munka, mert a diákok felkészítése az előadásra rengeteg időt igényel. A hallgatók viszont aktívan segítettek a rendezésben, a regisztrációtól kezdve, a több mint 250 rezümé CD másolásán át **Varga Ferenc (Fecó)** vezetésével. Megtervezték a borítót logóval, és ki is nyomtatták. Az összefoglaló füzetek létrehozására is csak az utolsó stádiumban kellett szakembert segítség

1993-ban kerültem a TF-re mesterem, **Rigler Endre** professzor szárnyai alá, akitől a lehető legtöbbet tanultam a tanításról, játékról, emberségről. Rigler Endrének jelentős szerepe volt abban, hogy az OTDK kiegészült a Testnevelési és Sporttudományi szekcióval, és ennek elnöki tisztét is betöltötte. Bandi bácsi – rengeteg feladata és funkciója mellett – elsősorban feltétlenül tanár volt, abból a klasszikus fajtából, akire évtizedek múlva is emlékeznek a tanítványok. Pedagógus volta, felkészültsége, tanítványai iránti áldozatos szeretete végig kísért korai haláláig, s pótolhatatlan úrt hagyott maga után. A sporttudományban, a sportágak kutatási témáiban is meghatározó személyiség volt sokunknak. Lényegre törően, a tudományosság minden kritériumával, a munkához sok segítséget nyújtva egyengette utunkat.

Általa értettem meg, hogy a játék-jelenség: létszükséglet, átfogó módon jelen van az élet sok történéseiben. A társadalmi és az egyéni fejlődés nagymértékben függ attól, hogy az emberek képesek-e és hogyan képesek játszani. A játék problémamegoldás, teremtés, művészi alkotás, érték, erkölcs és humánus. A közös játék segít a jó és a rossz élmények feldolgozásában, szabad jellege miatt felszabadulást jelent az embernek. Játék – tág értelmezésben – minden olyan tevékenység lehet, amely elegendő kihívást tartalmaz ahhoz, hogy megpróbáljunk megküzdeni vele, és jó ha ezt közösen tesszük!

Fotó: D. Kiss Balázs

segét kérni. **Varga Icskától** tanultam meg, hogyan kell felkérni a kollégákat a feladatokra, mint egy koordinátor és nem kiosztani, mint egy főnök. Ez a nagyszerű és hasznos kommunikációs stílus nélkülözhetetlen egy ilyen szervezési feladatnál.

Minden szempontból igyekeztünk ünnepivé tenni a jubileumi konferenciát. Mindig minden a helyén volt. Tudni kell, hogy mikor melyik szálát kell mozgósítani, de erre jó a tíz évnyi tapasztalat. Tulajdonképpen a hallgatókért csináljuk az egészet, és hálás érzés, amikor ők maguk élvezik a készülődést, szívesen jönnek segíteni. Mindenki temperamentumának megfelelő feladatot kap, – nagyon élvezik, és utána, amikor jól is szerepelnek, az igazi élmény. Számoltunk kb. 80 vendéggel, s úgy terveztük, a TF kollégiumban lesz a szállás, s a kollégium azzal fog támogatni minket, hogy a minimális bevételt mindjárt vissza is forgatja. Majd kiderült, hogy 150-200 vendéget kell altatnunk, ez sajnos meghaladja kollégiumunk kapacitását. Ekkor a vezetőség megint egy emberként ült le a helyzetet a jelenlegi anyagi helyzetben elegánsan megoldani. Mindenki magáénak érezte a feladatot, és sikerült minden vendéget az öt percnyi sétával elérhető igényes Charles Hotelban elhelyeznünk. Ezek azok a helyzetek, amit csak összefogással lehet kibogozni, egyedül képtelenség lenne megoldani, és a csapatmunka kedvet, erőt is ad. A szakmának nagy eseménye egy ilyen konferencia, egyúttal hatalmas szakmai tapasztalatcsere is. Az ország tíz egyeteméről jöttek résztvevők, a diákokkal jöttek a témavezető tanáraik, a felkért bizottsági tagok, összességében 250 főt láttunk vendégül. A következő napokban sok értékes előadást hallottunk, sokszor alig volt elég az adott konzultációs idő az előadások kapcsán feltett kérdésekre és azok megválaszolására.

Urbán Beatrice

Találkozások ünnepe – Semmelweis Alumni Találkozó

Nap, mint nap előfordul, hogy apróbb vagy nagyobb gondokat görgetünk magunk előtt, amelyektől időről időre jó megtisztulni – mondta köszöntőjében Kellermayer Miklós rektorhelyettes. Kell egy hely, kell egy időpont, ahol ezt megtehetjük, ahol megnyugodhatunk, lelki inspirációt nyerhetünk a hétköznapokra.

Fotók: attelkovacs.com

Az igazi közösségeket nélkülöző világban ünnepet jelent egy találkozás. Jó készülődni a vendégségre, akár adunk: gondolatot, figyelmet, gyertyafényes terített asztalt, baráti kézfogást, akár kapunk. Jó találkozni és felidézni az emlékeket a régi iskolatársakkal, üdítő gondolatot cserélni rokonértelmű közösségünkkel, jól esik, ha sokan kíváncsiak ránk. Ilyen jóleső találkozás volt az Elméleti Orvostudományi Központban tartott Semmelweis Alumni Találkozó, bizonyítva, hogy az egyetem nem csak a tudás megszerzésének bázisát, hanem egyfajta szellemi közösséget is jelent mindörökre. A világ elit egyetemein tradicionális az alma matert elhagyókat összefogó, a tanulás éve alatt kialakult kapcsolatrendszer őrző és erősítő alumni közösségek építése. E tradíció jegyében várta vendégül szellemi, baráti és gasztronómiai javakkal volt diákjait Katalin-napon a Semmelweis Egyetem. A találkozón jelen volt az egyetem számos vezetője, és a több mint négy száz, minden korosztályt képviselő résztvevőt kora délutántól előadások, fórumbeszélgetések várták, intézmény látogatáson is részt vehet-

tek, majd az üvegpalota aulájában elegánsan terített asztaloknál vacsora és gálaműsor zárta a jeles napot.

Az előadások a tudomány területén, az egészségügyben, egészségnevelésben dolgozók kihívásairól, boldogságáról, boldogulásáról szóltak. A tudomány kíváncsi szépségéről, a Homo Ludens gyermeki lelkesedéséről, a szakma művészetéről beszélt **Tulassay Tivadar** rektor: az ember életében a titokleső pillanatok az angyalvárástól a kulcslyukon leskelődésen keresztül egy gyermek születésének titkáig mindig nagyszerűek – mondta. **Kopp Mária** professzor az összetartozás erejéről is szólt: egy jó közösségben, légkörben könnyebb elviselni a nehézségeket és könnyebb bízni egymásban. Ezért olyan meghatározóan fontos a rendszeres találkozás, a közösségi élmény, mert az azonosságtudat rendkívüli jelentőségű az egyetemi életben és azon is túl. **Szócská Miklós** egészségügyi államtitkár a közösségépítés alapkövének nevezte az alumni mozgalmat, mely a széteső közösségek idején hatalmas jelentőségű. **Merkely Béla** professzor a külvilág ártó negatív hatásainak ellenszereként említette a csapat belső kohézióját: amikor az egyén belép a közösségbe, fontos, hogy érezze a közös hitet, tudja, mi a közös cél, és tudatosuljon benne: ezt mi együtt csináljuk. Egy jó munkakörnyezetben mindenki kap és mindenki ad. A közös sikerhez tehát kell egy csapat.

Urbán Beatrice

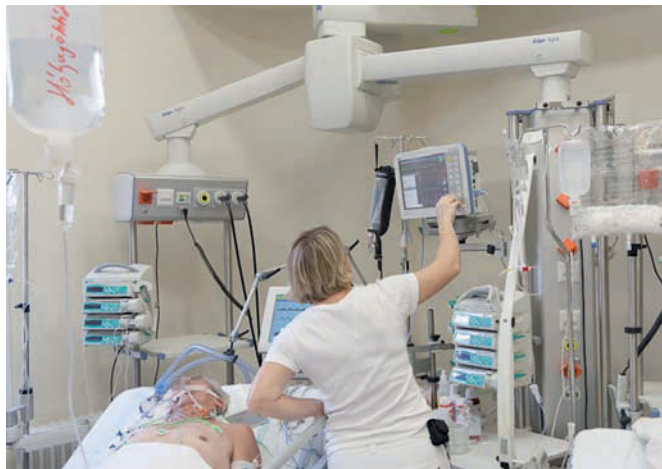
A rendezvényről készült különszám a **Semmelweis Kiadó** oldalán lapozható.

Összefogás a legkorszerűbb intenzív ellátásért

A legkorszerűbb intenzív terápiás eszközökkel felszerelt részleg fogadja a betegeket az I. Sz. Belgyógyászati Klinika épületében. A Korányi Intenzív Részleg ünnepélyes átadóján dr. **Szathmári Miklós** klinikaigazgató hangsúlyozta: nem várat, erődöt építettek, ahol bástyák vannak. A Korányi Intenzív Részleg csak a külső klinikai tömb klinikáinak összefogásával és az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika együttműködésével valósulhatott meg – tette hozzá. Az egyetemen történik Budapest intenzív ellátásának jelentős része, az európai színvonalú intenzív osztály átadásával mind a Semmelweis Egyetem, mind a város nagyon sokat nyert – mutatott rá dr. **Gál János**, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika igazgatója.

További részletek a honlapon olvashatók:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2011/11/14/osszefogasa-legkorszerubb-intenziv-ellatasert-a-koranyi-intenziv-reszleg-megnyito-unnepese/>

Különleges, életművét elismerő tudományos és társadalmi kitüntetésben részesült a Semmelweis Egyetem II. Sz. Belgyógyászati Klinikájának volt igazgatója, dr. **Tulassay Zsolt**. Az akadémiakust tiszteletbeli tagjává választotta a Német Gasztroenterológiai és Gasztroenterológiai Endoszkópiás Társaság Lipcseben tartott 66. Konferenciáján.

Okleveles egészségügyi szakmenedzser diplomákat adtak át a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi Menedzserképző Központjában. Az ünnepség után öregdiák fórumot tartottak, amelynek dr. Szócska Miklós egészségügyi államtitkár, korábbi intézetvezető volt a vendége.

Veress-émlékérmet kapott a Magyar Nőgyógyászok Endoszkópos Társaságának megalakításában, illetve a hazai endoszkópia fejlesztésében játszott szerepéért dr. **Sziller Péter**, a II. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika főorvosa.

A Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat nyitóünnepségén dr. **Klebovich Imre**, az MTA doktora, a Semmelweis Egyetem Gyógyszer-

szeti Intézetének professzora a Richter Gedeon Rt. és a Magyar Tudományos Akadémia által alapított Bruckner Győző díjat vehette át a biofarmácia és a gyógyszer-technológia területén elért kiemelkedő eredményeiért.

Ismét a Semmelweis Egyetem nyerte a Magyar Egyetemi-Főiskolai Országos Bajnokság 2010/2011. tanévi összesített versenyét. A Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség által kiírt verseny győztesének járó serleget **Szalma László**, a TF sportszakmai dékánhelyettese vette át a szövetség főtárgyalójától.

Az idei Ezüstgerely-díj sportirodalom kategóriájában sportirodalmi munkásságáért életműdíjat kapott dr. **Takács Ferenc** professzor emeritus (SE TSK Társadalomtudományi Tanszék).

Dr. **Acsády György** kapta idén a Magyar Sebész Társaság legmagasabb kitüntetését, a Balassa-émlékérmét.

A professor *Az érsebészet jelentősége a társszakmák műtéteiben* címmel tartott emlékelőadást.

Dr. **Papp Zoltán**, a SE I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika korábbi igazgatója kapta az Egészségügyi Tudományos Tanács által adományozott Hőgyes Endre emlékérmét. A professor *Kutatásaitok kihívások tudományos pályafutásom során* címmel tartott emlékelőadást.

Idén is kiosztották a Genersich Díjakat

A **Genersich Antal** emlékének ápolására létrehozott alapítvány díjait minden évben a *Dies Academicus* ünnepségen osztják ki. A díjak odaítéléséről – szakmai előterjesztések alapján – a kuratórium titkos szavazással hozta meg döntését.

Fotó: D. Kis Balázs

A hallgatói díjat elnyert **Regős Eszter** (ÁOK IV. évf.) két év óta végző aktív kutatómunkát az SE I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet Molekuláris Diagnosztikai Laboratóriumában, a májpatológia területén. Feladata annak tisztázása, hogy milyen szerepet játszik a syndecan-1 proteoglikán a májfibrózis és májcirrhosis kialakulásában. **Illyés Ildikó** (ÁOK IV. évf.) második éve a SE II. Sz. Patológiai Intézet tudományos diákköröse. Eddigi munkájáról sikerrel számolt be a TDK konferencián és a Korányi Tudományos Fórumon. **Biczó Dávid** (ÁOK IV. évf.) érdeklődési körébe tartozik a hirtelen szívhalál, továbbá a kardiofarmakológiai kutatások. A munkáját a Kardiológiai Centrummal közösen végzi. A fiatal díjazottak, a díj részeként az Alapítvány szervezésében felvidéki ta-

nulmányúton vehettek részt és Késmárkon előadást is tartottak.

A kiemelkedő patológus munkásságot elismerő Genersich Díjat idén dr. **Szabolcsi István**, volt regionális patológus szakfőorvos kapta, aki korábbi ciklusokban a szakmai kollégium titkára volt, Batthyány-Strattmann László-díjas. A kiemelkedő onkológus munkásságot elismerő Genersich Díját dr. **Romics Imre** tanszékvezető egyetemi tanár, az MTA doktora nyerte el, aki az urológia számos területén alkotott, és különösen kiemelkedik az urológiai daganatok korai felismerése és kezelése terén végzett, nemzetközileg is jegyzett munkássága. 2010-ben létrehozta a Magyar Uroonkológusok Társaságát. Az akadémikusok számára létesített Genersich Antal Díjat idén dr. **Schaff Zsuzsa** professzor kapta, aki kezdetben kivonuló mentőtiszt volt, ezt követően lett patológus, onkopatológus. A SE I. Sz. Kóronctani Intézetben eltöltött évek után 2000-2008-ig vezette a SE II. Sz. Patológiai Intézetét. 2010-ben az MTA levelező tagjává választotta.

A kuratórium 2011-ben is különdíjat adományozott határon túli tudósoknak. Az egyik díjazott **Lőrinczi Zoltán** a Marosvásárhelyi Orvos- és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) Anatómiai Intézetében kezdte pályáját. Oxfordban **Somogyi Péter** professzor munkatársaként végzett neurobiológiai kutatásokat. Jelenleg a MOGYE és az Országos Onkológiai Intézet közötti együttműködés egyik szervezője, a marosvásárhelyi magyar nyelvű orvosképzés aktív résztvevője. A másik díjazott dr. **Zsigmond Károly** nyugdíjas családorvos, főorvos. Marosvásárhelyen él, több évtizede végző orvostörténeti kutatásokat, különös tekintettel a Genersichekre. Hamarosan megjelenik két kötetes, adatokkal és hivatkozásokkal bőségesen dokumentált családtörténeti műve.

Dr. Jákfalvy Béla, dr. Tóth Miklós, Zalka András, dr. Bretz Károly

Négy korábbi kiváló sportszakemberét, oktatóját ünnepelte és köszöntötte őket

80. születésnapjuk alkalmából a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kara novemberben. Dr. **Bretz Károly**, a Semmelweis Egyetem Honoris Causa professzora, még ma is aktívan segíti a Biomechanika, Kineziológia és Informatika Tanszék munkáját.

Dr. **Jákfalvy Béla** a Sportjáték Tanszék egykori oktatójaként és a magyar tenisz válogatott korábbi szövetségi edzőjeként alkotott maradandót az intézményben. Dr. **Rókusfalvy Pál** 1963–1987 között tanított a Testnevelési Főiskolán, 1973-tól egyetemi tanárként a Neveléstudományi Tanszék vezetője volt. **Zalka András** hat éven keresztül, 1978 és 1984 között vezette a hazai sporttudományi és testkulturális felsőoktatás fellegvárát, a TF-et, az intézmény rektoraként. Oktatói tevékenységét ő is a Sportjáték Tanszék kötelékében, labdarúgó szakemberként és oktatóként végezte.

Magas minőség iránt elkötelezve

Az első minőségüggyel kapcsolatos híradás 2008 januárjában jelent meg a Semmelweis Egyetemen arról, hogy ISO 9001 tanúsítványt kapott az I. Sz. Gyermekgyógyászati és az I. Sz. Belgyógyászati Klinika elsőként az egyetem egységei közül. Az ISO tanúsítvány mellett megszerezték a Magyar Egészségügyi Ellátási Standardok (MEES) tanúsítványt is – emlékszik vissza a nyugdíjazása miatt posztjáról hamarosan távozó **Hogemann Éva**, az Orvosszakmai, Finanszírozási és Minőségbiztosítási Igazgatóság szervezetéhez tartozó minőségbiztosítási osztály vezetője. Mint mondja, szisztematikus munka eredményeképpen 2011 nyaráig 47 egyetemi szervezeti egység szerzett integrált ISO, illetve MEES minőségirányítási tanúsítványt, ami több mint 2600 ember munkáját érinti.

A tanúsított egységek számát folyamatosan növelni kívánják, kiemelten az egészségügyi ellátásban működőket, mert itt az egészségügyi törvény elvárja minőségirányítási rendszer működtetését – mondja Hogemann Éva. Külső megbízások megszerzéséhez ma már elengedhetetlen az egyetemi tulajdonú kft.-k tanúsítása is, csak úgy, mint a kutatási területen pályázni szándékozóknak is.

Minden tavasszal zajlik az egyetemen a külső szervezet által végrehajtott felügyeleti audit az erre vonatkozó terv alapján a kiválasztott szervezeti egységeknél. A tanúsítvány három évig érvényes, mely időtartam alatt, minden szervezeti egységre legalább egyszer sor kerül.

A belső auditálás minden év végén teljes körűen megtörténik – mondja Hogemann Éva osztályvezetőt a posztján váltó biológus – jogász végzettségű dr. **Tóth Péter**, aki szeptember eleje óta az egyetem minőségfejlesztési vezetője. Mint mondja, a felsőoktatási törvény ugyan nem ír elő minőségtanúsítvány szerzést, de elvárja az oktatás megfelelő szabályozottságát, és előírás e jogszab-

Hogemann Éva

bályban a hallgatói elégedettség mérése, illetve az oktatói munka hallgatói véleményezése.

Tóth Péter egy külső cég tanácsadójaként végezte az egyetemi szervezeti egységek minőségbiztosítási tanúsításra való felkészítését, s tapasztalata szerint az önkéntes belépésen alapuló minőségirányítási rendszer kiépítése könnyebb, mint a már tanúsított minőség megtartása és folyamatos fejlesztése. A rendszer működtetésében részt vesznek a klinikák, intézetek, kft.-k minőségirányítási vezetői és dokumentáció felelősei, a központi egységek minőségirányítási megbízottjai, akiknek minőségirányítási feladatait a Minőségbiztosítási Igazgatóság koordinálja. Ők és a szervezeti egységek által delegált és képzett belső auditorok saját szakmai munkájuk elvégzése mellett dolgoznak az elért eredmények fenntartásáért. Ezen tevékenységükről az egyetem vezetése és a minőségbiztosítási osztály nagy elismeréssel nyilatkozik, és minden tanúsító auditon elhangzik, hogy e személyek elkötelezett tevékenysége az egyik nagy erőssége a nálunk bevezetett MIR rendszernek.

Tóth Péter elmondta: a minőségirányítás az intézmény fő feladatainak – az oktatás, kutatás, betegellátás – minőség szempontú szabályozását az ISO 9001:2008 szabvány alapján végzik.

Az oktatás ugyan intézményi akkreditációval folyik, de tanúsított intézmények esetében erre a tevékenységre is kiterjednek mind a külső, mind a belső auditok. Főként a curriculum frissességét vizsgálják, és az oktatók értékelésére is kitérnek a 2005. évi felsőoktatási törvény előírása alapján. Az egyetemen folyó gyógyító munkát jelenleg a MEES 2007-ben kiadott 1-es változata szerint kell szabályozni – mondja a minőségfejlesztési vezető.

Az évi tervezett belső auditálás a klinikákon, intézetekben és a központi egységekben november második felében volt, amit az egyes szervezeti egységek vezetői átvizsgálása követ, vagyis az elmúlt időszakra kitűzött minőségcélok megvalósulásáról készítenek áttekintést.

A külső audit előtt a februárban összeülő Minőségfejlesztési Tanács már egyetlen dokumentumba foglalva tárgyalja majd a teljes intézmény minőségbiztosítására vonatkozó dokumentumát és megfogalmazza a jövő évre teljesítendő minőségcélokat.

Dr. Tóth Péter

Fotó, szöveg: **Tolnai Kata**

Anyának kettő van, az egyiket nekem adja – transzplantált gyermekek utógondozása

Hetente mintegy 20-25 szervátültetésen átesett gyermek fordul meg a Semmelweis Egyetem klinikáin, számukra a rendszeres kontroll az élet része. A vesetranszplantált gyerekek utógondozását végző osztályon jártunk.

Sára hétéves. A szája előtti maszkon kívül első ránézésre semmi sem utal arra, hogy néhány hete egy nagyon komoly műtéten esett át: új vesét kapott. *A kislány június végén került olyan állapotba, hogy el kellett kezdeni a művese-kezelést. Kevesebb, mint négy hónappal később azonban már csörgött is a telefon az egyik reggel fél 7-kor, a klinikáról szóltak, hogy ha Sára jó egészségi állapotban van, lenne egy számára megfelelő szerv – emlékszik vissza Róbert, Sára édesapja. A transzplantáció jól sikerült, az első két-három hónapban azonban hetente kell Budapestre jönnie a kislánynak kontrollra. A legrosszabb a sok szuri, meg a maszk – mondja Sára. A vérvételek azonban fontosak, hiszen ezek segítségével ellenőrizhető, hogy befogadta-e szervezete az új szervet. Sára iskolába egyelőre nem tud járni, de a tanulást nem hagyta abba. Édesanyja tanítónő, így otthon délután kezdődnek az órák, a délelőtt pedig a házi feladat-készítésé. Pont, mint a rendes iskolában, csak a napszakokat tekintve épp fordítva – jegyzi meg Róbert.*

Kis izgulás és öröm – a tízéves *Simon* azt mondja, ezt érezte mikor megtudta, hogy édesapja egyik veséjét kapja meg, s így fog meggyógyulni. A kislány idén nyáron esett át a szervátültetésen, azt mondja, most már teljesen jól érzi magát, idén még síelni is fog. Iskolába egyelőre nem járhat, mivel a fertőzésveszély miatt kockázatos lenne, így egyelőre magántanuló, de telefonon tartja a kapcsolatot az osztálytársaival.

Dr. Szabó Attila

A család számára ugyanakkor sajnos nem jelent újdonságot se a transzplantáció, se az utógondozás. Genetikai okok miatt a két idősebb testvér is veseátültetésre szorult. A most 19 éves **Dóri** hat éve, 13 évesen kapott új szervet, míg a 15 éves **Virág** transzplantációja 2005-ben volt. Mindkét lány jól van. Róbert azt mondja, arra törekszenek, hogy a család mindennapi életében ne jelentsen túlságosan nagy változást ez a helyzet. Az új szerv kilökődését gátló gyógyszereket 12 óránként kell beszedniük a gyerekeknek, de ezen kívül más komoly kööttséget nem jelent a transzplantáció. *Ugyanúgy kirándulunk hétvégeként, mint más család, a gyerekek táborokba járnak, csak a kontrollok idején van mindig egy kis izgalom bennünk – mondja Róbert.*

„Nem szabad annyit játszani, meg diétát kell tartani, járni kell kórházba és nem lehet menni akárhova. Az új vesémről azt gondolom, hogy húsból van és úgy terem valahol.”

Lóri, veseátültetett

Ahogy a felnőtteknél, úgy a gyermekeknél is a veseátültetés a leggyakoribb, ezt követi a máj-, majd a szív- és a tüdőtranszplantáció. A várakozási idő ugyanakkor a kisebbeknél jóval kevesebb. Míg egy felnőtt esetében a többéves várakozás sem ritka, addig egy gyermek egy-másfél éven belül új szervhez jut. Évente mintegy

tizenötven várnak vesére és nagyjából ennyi transzplantáció meg is történik – mondja dr. **Szabó Attila**, a Semmelweis Egyetem I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika osztályvezetője. Átlagosan kilencen-tizen agyhalott donorból jutnak új szervhez, míg a töb-

„A transzplantáció az, hogy kicserélik a vesémet. Anyának kettő van és az egyiket nekem adja.” **Tomi**, veseátültetett

biek élődonoros szervátültetésen esnek át. A gyermekeknél több mint harminc százalékos az élődonoros transzplantációk aránya, vagyis az, amikor valamelyik szülő adja oda egyik veséjét. Ezen a területen komoly előrelépések történtek, három-négy éve ugyanis ez az arány még csak néhány százalékos volt. Az élődonoros átültetés egyik előnye, hogy nem kell hónapokat várakozni az új szervre, ráadásul míg egy agyhalott donorból származó szerv átlagosan tizenkettő-tizenhárom évig működik jól, addig egy élő donáció során beültetett vese húsz évig is biztonságosan kitarthat. Ennek az áll a hátterében, hogy élődonáció esetén előre jól megtervezett beavatkozásról van szó, így rövidül a vese kivétele

„Aki beteg, az kórházba jár, meg vért vesznek tőle, gyógyszer, és még új vesét is kaphat.” **Ferike**, vesére váró

Fotó: attkovacs.com

és beültetése között eltelt idő, illetve egészséges donorból származik az átültetett szerv – magyarázta dr. Szabó Attila. Az általa vezetett nefrológiai osztály több mint száz vesetranszplantáción átesett gyerek utógondozását végzi. Kezdetben hetente, majd kéthetente, később hathetente jönnek ide kontrollra a szervátültetett gyerekek az ország számos pontjáról.

A gyermek veseátültetés múltja, jelene és jövője

A gyermekkori veseátültetés, a dialízis kezelés lehetőségével együtt a '80-as évek közepétől vált rendszeresen végzett, elfogadott eljárássá. Maga a műtét orvosi csúcstechnológia, hatalmas dolog, hogy lehetőség van rá. Annál is inkább, mert egy beteg dialízis-kezelésének éves költsége nagyjából egy középkategóriás autó árát teszi ki. Gyermekeknél az átültetés, ha megszorításokkal is, de többé-kevésbé normálisan élhető életet, fejlődést garantál hosszabb távon.

A gyermekkori veseelégtelenség szerencsére igen ritka állapot – mondja dr. **Reusz György**, a Magyar Nephrologiai Társaság elnöke, az I. Sz. Gyermekklinika igazgató helyettese. A betegség kialakulásának okai mások, mint felnőttkorban: míg ott ma a diabétesz és a hipertónia a vezető etiológiai tényező, gyermekkorban a veleszületett fejlődési rendellenességek (húgyúti fejlődési anomáliák, obstrukció, reflux, vese hypoplasia), genetikai károsodás (autosom recesszív és domináns polycystas vesebetegség, nephronophthisis, Alport syndroma) és szerzett, például immunautoimmun betegségek (IgA nephropathia, SLE, vasculitis) szerepelnek. A betegek egy része akár csecsemő korú is lehet, azonban gyakoribb, hogy a serdülőkor környékén válik végképp elégtelenné az addig még valamelyest kompenzálni tudó vese működése. Felidézte, hogy mielőtt a 80-as évek közepén a rendszeres vese-pótló kezelés megindult volna, a veseelégtelenség diagnózisa egyben azt is jelentette, hogy a beteget elveszítik. A dialíziskezelés megkezdését követően történt néhány sikeres veseátültetés gyermekekben is, mégis, számszerűen ez elenyésző volt az új esetekhez viszonyítva, így műveise állomásaik hosszú ideig *telt házzal* működtek, annak ellenére, hogy a műveise kezelés nem optimális a gyermekek testi-szellemi fejlődése szempontjából. A dialízisen eltöltött idővel arányosan számottevően fokozódik a szív-érrendszeri megbetegedések kockázata.

A nemzetközi irányvonal a kilencvenes évek közepétől kezdve egyre inkább a gyermekek korai átültetése irányába mutatott. A korszerű, nagy kapacitású gyermek-művese állomások Nyugat-Európában ma szinte üresen konganak, a gyerekek nagyon rövid időn belül új szervhez jutnak. A kétezres évek elejétől ez a tendencia nálunk is egyre jobban érvényesül. Hozzájárul ehhez az is, hogy a transzplantációs centrumok nagy erőfeszítést tesznek az élődonoros veseátültetés fejlesztésére – tette hozzá.

Dr. Reusz György hangsúlyozta: a sikeres műtét, maga a transzplantáció azonban csak az egyik aspektusa a hatékony gyermekkori vese-pótló kezelésnek. Nagyon fontos a beteg edukáció, a beteg és a család felkészítése az élethosszig tartó együttműködésre, a gyógyszeres kezelés szükségességére. A gyermekkorból a felnőttkorba való átmenet idejére esik a kilöködések, az átültetett vesék elvesztésének jelentős hányada. Ismert a serdülőkori pszichés labilitás hatása az egyéb krónikus betegségekben is (ld. például a cukorbetegséget), ahol a testi, a hormonális változások mellett – amelyek szintén kihatnak az alapbetegség alakulására – további komoly tényezőt jelent a betegek együttműködésének hirtelen megváltozása, elmaradása. Nagyon nagy feladatot ró ez a gyermekekkel foglalkozó orvos-, nővér- és pszichológus gárdára, a családra. Ebben lehetnek segítségünkre a civil szervezetek, alapítványok. További erőfeszítéseket kell tennünk a sikeresen transzplantált betegeink rehabilitálására, arra, hogy ne csak sikeres átültetettek legyenek, hanem egészséges polgárként tudjanak beilleszkedni a gyermek-, később pedig a felnőtt társadalomba – fogalmazott a professzor.

Az összeállítást **Dobozi Pálma** és **Urbán Beatrice** készítette. A gyerekek mondásait **Feszt Tímea Diána** (Transzplantációs Alapítvány) gyűjtötte.

A Semmelweis Egyetem I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikájának adományozta a parlamenti képviselők által alapított Szená-Torok Kórus azt az összeget, amely az énekkar tizenötödik születésnapja alkalmából rendezett jótékonyági hangversenyen gyűlt össze.

Bővebb információ a honlapon:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2011/11/23/a-szervatultetett-gyermekeknek-gyujtott-penzt-a-parlament-korusa/>

Quo vadis rendszerelvű biológia és medicina? Gondolatok egy jubileumi előadás kapcsán

A Semmelweis Genomikai Hálózat 100. előadása egybeesett a Biológiai Intézet (jelenleg Genetikai- Sejt és Immunbiológiai Intézet) 40 éves évfordulójával. Ez alkalmából öt kollégánkat kértük fel, hogy fantáziájukat szabadon engedve beszéljenek a genomika, a rendszer szemléletű orvostudomány lehetséges jövőjéről.

Fotó: D. Kiss Balázs

Dr. **Szalai Csaba** tudományos tanácsadó, az MTA doktora a hatalmas új technológiai robbanásról, a multifaktoriális öröklődési mintázat által okozott nehézségekről és a farmakogenomika egyes kérdéseiről beszélt.

Dr. **Kosztolányi György**, egyetemi tanár, akadémikus hangsúlyozta: leginkább a genomikai áttörés okozta euforikus lelkesedés utáni kijózanodás okait, a túlzott várakozásoktól kezdve az ún. *hiányzó örökölhetőség* elemzéséig. Dr. **Nagy László** egyetemi tanár, akadémikus, mint alapkutatóval foglalkozó molekuláris biológus viszont inkább a genomika által nyújtott hatalmas lehetőségeket emelte ki. Előadásában a személyre szabott gyógyítás mellett kitért az összejtudomány új áttörésére és új módszertani lehetőségekre is. Dr. **Buzás Edit**, egyetemi tanár, az MTA doktora elsősorban a proteomikai újdonságokról és perspektívákról beszélt. Kiemelte a poszttranszlációs módosulások feltárásának most induló új útjait, a predikciós adatbázisok adta formálódó lehetőségeit és ezek felhasználását pl. az immunológia és gyulladásbiológia területén. Dr. **Peták István**, tudományos igazgató, a molekuláris onkodiagnosztika rohamosan bővülő eszköztárát villantotta fel. Bemutatta az egyre részletesebb tumor genomatlaszt és az egyes tumorok jelátviteli útjának feltárása révén rendelkezésre álló új terápiás molekuláris célpontokat.

Az elmúlt évtizedben a genetikában végbement egy óriási technológiai forradalom. Bár korábban is sejtettük, hogy a genetika sokkal inkább valószínűség, mint sors, mégis úgy gondoltuk, hogy amikor 2003-ra feltérképeztük a teljes emberi örökítőanyag,

a genom betűsorrendjét (szekvenciáját), akkor nagyrészt megoldottuk az örökletes betegségek és hajlamok problémáját. Azt hittük, hamarosan kezdődhet a személyre szabott orvoslás.

A betegségeket okozó gének azonosításának folyamatát kétségkívül forradalmasította, de a genom szekvencia nem váltotta be a gyógyításban játszott szerepéhez fűzött kezdeti reményeket. Ennek legfontosabb oka az, hogy döntően szerkezeti információval szolgál, de viszonylag kevés betekintést nyújt a gének működését és a gének által kódolt fehérjék egymáshoz való kapcsolódásának mintázatát illetően (pl. milyen folyamatokban vesznek részt, mely sejtekben, szövetekben milyen időzítéssel működnek, stb.).

A szekvenálás legközvetlenebb eredménye, illetve a mára sem befejezett feladata az összes fehérjét kódoló mintegy 24-27 ezer gén azonosítása. Az emberi gének viszonylag csekély száma rávilágított arra, hogy a biológiai komplexitást nemcsak a génkészlet nagysága, hanem magukban a génekben rejlő egyedi sokféleség (diverzitás), a kapcsolati láncok és dinamikus hálózatok változossága határozza meg. Az egyedek közötti különbségeket (pl. testmagasság, testsúly, koleszterin szint a vérben, betegségekre való hajlam) a genetikai és a nagyszámú a környezeti különbségek összessége okozza. Genetikai különbségen azt kell értenünk, hogy bár két emberben a genom szekvenciája 99%-ban azonos, a maradék 1% eltérést mutat. A különbségeket a DNS lánc bizonyos pontjain az építőelemek (nukleotidok) különbségei okozzák.

Ezeket a variációkat SNP-nek nevezzük és becslések szerint összesen kb. 10-15 millió található a mai emberi populációban. A másik, emberek közti egyedi eltéréseket mutató jellegzetesség az egyes DNS szakaszok ismétlődésének száma (CNV). Ezen különbségek jelentik az emberek közötti genetikai különbségeket. Nagyon fontos, hogy bizonyos betegségek (pl. rák) esetén ezek a variációk nem öröklődtek, hanem a beteg szövetben, a betegség során alakulnak ki.

Annak ellenére, hogy a betegségeket okozó variánsok meghatározása az orvosi genetika alapvető célkitűzése, ez a betegségek többségében mindmáig nem megoldott feladat. Az utóbbi évek eredménye azonban számos olyan gén felfedezése, melyek variánsai szerepet játszanak a cukorbetegség, asztma, magas vérnyomás, agydaganat, szívinfarktus és sok más betegség kialakulásában. A jövő ígérete az, hogy ezen gének működésének gyógyszeres befolyásolása elvezethet e betegségek megelőzéséhez és gyógyításához.

Mai tudásunk, szemléletünk, kutatási stratégiánk középpontjában a biológiai hálózatok, hálózati modellek állnak. A hálózatokon belül alhálózatok rajzolódhatnak ki, és ezek egyedi vizsgálata reményeink szerint kiutat jelent az adatok (gének, génvariánsok, betegségek, változó környezeti tényezők, stb.) fullasztó özönében.

A távlati célok megvalósulásáig azonban még több kritikus problémát kell megoldani. Először is szükség lesz még sokkal több ember genom szekvenciájának ismeretére. Tavaly fejeződött be az ún. *1000 genom projekt*. Kínai genetikuskok közeli célul tűzték ki az egy millió ember teljes genomjának elolvasását. Az új generációs szekvenálási módszerek bekerülése és rohamosan csökkenő költségei miatt igen valószínű, hogy ez a cél pár éven belül meg fog valósulni.

Másodszor, meg kell tudnunk mondani minden egyes variánsról, hogy hozzájárul-e a betegséghez, vagy például egy adott gyógyszer lebontásának kinetikájához és ha igen, milyen mértékben. Ennek megállapítása igen nehéz feladatnak ígérkezik, tekintve, hogy a betegségeket okozó variánsok száma valószínűleg nagy és a legtöbb emberben különböző. Mindazonáltal ennek a genetikai információnak a birtokában megbecsülhető lesz majd a betegségek kialakulásának genetikai kockázata még azok bekövetkezése előtt, ami lehetőséget nyújthat a megelőzésre. Például az elhízásra hajlamosító genetikai variánsokat hordozó gyerekeknél korai életmód változtatással a későbbi megbetegedés elkerülhető lehet.

Végül a genetikai információra alapuló orvoslás talán legnagyobb kihívása a variánsokat hordozó gének működését célzottan befolyásoló és legkisebb mellékhatást előidéző gyógyszerek, illetve személyre szabott vakcinák kifejlesztése lesz. Nem kétséges, hogy a személyre szabott orvoslás, a rendszer szemléletű medicina megoldandó problémái között a 21. század orvosi genetikai/genomikai kutatásai mellett a társadalmi, szociális és nevelési kéré-

dések is kiemelt jelentőséggel bírnak. Kisgyerekkortól kezdődően az egészségnevelés és a tudás közérthető terjesztése döntő fontosságú saját testünk és a környezetünk (biológiai-, társadalmi- és információs) megismerése és a jelen és jövőbeni magyar társadalom egészsége, életminősége szempontjából.

Dr. Falus András

Diákhitel Direkt
a Te online ügyintéződ!

Utolsó hiteligénylési határidő:
december
15.
a tanév első felében

Magadat építed

www.diakhitel.hu

DIÁKHITEL
A jövőt most írod

www.facebook.com/diakhitel

Elektronikus tananyag az élő szervezet képalkotó elemzésére

Sikerült kiküszöbölni a tankönyvek abból adódó általános hibáját, hogy orvosoknak általában túl hosszú, szakorvosjelteknek viszont rövid: magyar, angol és német nyelvű interdiszciplináris, folyamatosan aktualizálható elektronikus tankönyvet készítettek a Radiológiai és Onkoterápiás Klinikán.

Fotó: D. Kiss Balázs

Dr. Karlinger Kinga, dr. Kári Béla, dr. Bérczi Viktor

A TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0020 pályázatban részt vevő másik konzorciumi tag a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Nukleáris Technikai Intézete, ahol, mint dr. **Légrády Dávid** docens elmondta, már második éve képeznek orvosi fizika szakirányú hallgatókat, az e-könyv nekik is szól.

A képekben gazdag tananyag orvosi részét dr. **Karlinger Kinga**, a klinika tudományos főmunkatársa szerkeszti, s mint elmondta a pályázatot bemutató november 23-i sajtótájékoztatón, a témáról négyféle tananyagot készítettek négy célcsoport számára, amit

a jogosultság függvényében a világhálón bárholnan elérhetnek a megcélzott fizikus- és orvostanhallgatók, radiológia szakvizsgára készülő, valamint radiológus szakorvosok, de akár az érdeklődő nem radiológus orvosok is. Valós betegek vizsgálatairól készült multimédiás képeket tartalmazó szakmai anyagot kiegészíti a dr. **Kári Béla** fizikus által összeállított post processing képkezelő technikai oktatási rész, ami lehetőséget nyújt a felhasználóknak a radiológiában elengedhetetlen képkezelési technikákat megtanulni.

A klinika honlapjáról április vége óta már elérhető a negyedéves medikusok vizsgaanyagához tartozó 40 kép, amit szeptember végéig már 7000-en megnézték – mondta el dr. **Bérczi Viktor** klinikaigazgató az eseményen.

Körülbelül kétszáz oldalas a graduális, ennek két és félszerese a posztgraduális tananyag, ami szakorvosok továbbképzéséhez is kiváló kiegészítő segédlet. Annál is inkább, mert a számítógépes program lehetőséget nyújt a diagnózis felállítása mellett számos terápia megtervezésére is. A medikus tananyag az egyharmadnyi technológiai részt, és kétharmad rész terjedelmű klinikai radiológiát tartalmaz. Az orvosi tananyag nem tartalmazza a fizikusok által használt képleteket, ám átnavigálhatnak mind a fizikusok, mind az orvosok a másik szakma számára készült tananyagba.

Tolnai Kata

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Ein internationales Novum in der Lehre: Das eBook „Radiologie“

Die Zeiten sind vorbei, in denen das Rascheln von Buchseiten das vorherrschende Geräusch in Bibliotheken war – das eBook ist auf Erfolgskurs, ganz besonders in der Fachliteratur.

Prof. Viktor Bérczi, Direktor der Radiologischen Abteilung an der Semmelweis Universität Budapest, hat die Zeichen der Zeit frühzeitig erkannt und gibt deshalb mit ungarischen und deutschen Kollegen ein E-Book „Radiologie“ heraus. Das Besondere daran: Es erscheint in drei Sprachen.

Prof. Bérczi, welche Idee liegt dem von Ihnen verantworteten dreisprachigen Radiologie-E-Book zugrunde?

An der Semmelweis-Universität wird ja sowohl in Ungarisch als auch in Englisch und Deutsch unterrichtet. Vor zwei Jahren haben wir von ungarischer Seite Zuwendungen erhalten, um elektronisches Lehrmaterial über Radiologie und medizinische Bildgebung zu entwickeln. Das medizinische E-Learning besteht aus vier Teilen: Einem dreisprachigen Teil für die Graduiertenausbildung, einem Teil in Ungarisch für Post-Graduates, einem Teil mit Beispielfällen für kontinuierliche medizinische Lehre in Ungarn (sog. Case-Reports) sowie einem praktischen Teil mit „must-see-images“ für die Post-Graduates-Lehre in Ungarisch und Englisch.

Wer war alles an der Entstehung dieses neuen Formats beteiligt?

Die Teile für das Graduierten-Studium wurden alle von Kollegen unserer Klinik und Universität hier an der Semmelweis verfasst. Länge und In-

halt orientierten sich dabei am Lehrstoff des 4. Studienjahres. Es war für uns eine besondere Chance, im Rahmen eines Fakultätstreffens im vergangenen Jahr am Asklepios Campus Hamburg mit Dr. **Jörg Weidenhammer** zu kooperieren. Sowohl er als auch Prof. **Roman Fischbach** und Prof. **Roland Brüning**, Dozenten des Asklepios Campus Hamburg zeigten sich sehr offen und hilfsbereit, die beiden Letztgenannten vor allem mit Beiträgen bei der Überarbeitung der deutschen Fassung sowie der Bildbeschaffung.

Die Vorteile von E-Books liegen auf der Hand: Sie sind jederzeit herunterladbar und stets auf dem Computer verfügbar. Es ist möglich, persönliche Notizen ebenso einzufügen wie Lesezeichen. Sie garantieren eine Volltextsuche und plastisches Bildmaterial – gibt es weitere?

Ja – das Radiologie-eBook wird allen Studierenden in Ungarn und Hamburg kostenlos zur Verfügung gestellt. Der Zugang ist allen garantiert. Außerdem wird es möglichst jährlich aktualisiert, um so das Lehrmaterial auf dem jeweils neuesten Stand zu halten. Wir befinden uns bei diesem Projekt in den letzten Zügen – 2012 soll es erscheinen.

Welches Ziel haben Sie vor Augen?

Unser langfristiges Ziel ist es, ein gemeinsames elektronisches Lehrbuch in der Radiologie zu schaffen, das sowohl in Budapest als auch in Hamburg zum offiziellen Standard werden soll. Wenn dies erfolgreich ist, werden sicherlich viele andere Kliniken und Abteilungen diesem Beispiel folgen.

Interview: **Nicola Sauter-Wenzler**

Szilvásy Nándor képei a Semmelweis Szalonban

Gyémánt László után Hincz Gyula egy újabb tanítványának, Szilvásy Nándor Munkácsy-díjas érdemes művésznek alkotásai töltik be a Semmelweis Szalon tereit. A kiállítást a júniusban elhunyt festőművész özvegye állította össze, akit dr. Tulassay Tivadar, a Semmelweis Egyetem rektora külön köszöntött a megnyitón.

Szilvásy Nándor számos gyermekkönyvet illusztrált az 50-es években. Első plakátmegbízását 1959-ben kapta, ekkor kezdődött felfelé ívelő tervezőgrafikusi pályája, így vált a magyar kortárs plakátművészet meghatározó személyiségévé. A plakátok világát idéző, intenzív színesség szabadul fel munkásságának utolsó éveiben készült absztrakt, expresszionista festményein. Szilvásy nem tagadhatja alföldi (makói) származását, gyermekkori élményeit újra és újra feldolgozza rajzaiban. Magával ragadta a pannonderű, a pannon táj, alkotásai a természetből táplálkoznak. Sűrűn találunk művészetében analógiát a természeti és emberi formák között (*Antropomorf tájak*). Szilvásy kedvelt, visszatérő motívuma a madár, mint az égig érő fa, a tudás fájának lakója jelenik meg (Madarak tanácskozása-sorozat). Következésképpen felépített, egységes képi világot alkot, ahol a bátor színhasználat egyben a megfelelni nem akarást is tükrözi.

A Semmelweis Szalon programján **P. Szabó Ernő** művészettörténész és **Hegyeshalmi László** festőművész, a veszprémi Művészetek Háza igazgatója beszélgetett Szilvásy művészetéről, illetve a művészeti életben betöltött szerepéről. Az est során közreműködött **Mécs Károly** színművész, valamint ifj. **Balázs János** zongoraművész, a 2005-ös Nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraverseny győztese.

Kenyeres Ibolya

Dr. Tulassay Tivadar köszöntötte a festőművész özvegyét

Folytatódik az együttműködés a Képzőművészeti Egyetemmel

A Semmelweis Egyetem (SE) Elméleti Orvostudományi Központjának aulájában egy közel harminc darabos professzori arcképcsarnok fogadja az arra járókat. Az egyetem neves professzorait felsorakoztató panteon egy immár hat éves együttműködés eredménye a Magyar Képzőművészeti Egyetemmel (MKE) mely idén is folytatódik. A dombormű elkészítésére a MKE szobrász szakos hallgatói és doktoranduszai pályázhatnak, a nyertes alkotásokról egy, a két egyetem képviselőiből (professzorok, tanárok és mesterek) álló szakmai zsűri dönt. Az idei tanévben a pályázók **Bálint Péter**, **Hársing László**, **Juhász Pál**, **Kovács Arisztid**, **Krompecher Ödön**, **Romics László**, **Schranz Dénes**, **Szabó László**, **Zalai Károly** professzorok megmintázásán dolgozhatnak. A pályázat beadási határideje 2012. június 9-e, az új domborműveket jövő júniusban avatják föl. A tavalyi tanévben dr. **Karádi István**, a SE ÁOK dékánja javaslatára mintázták meg **Gráf Ferenc** professzor, a neves belgyógyász portréját. A nyertes pályamű a már korábban ismert **Hermán Alízé** lett, aki **Kő Pál** mester, a Munkácsy- és Kossuth-díjas érdemes művész tanítványa. Dr. **Pozsonyi Teréz** docens levélben kívánt köszönetet mondani a nagyszerű munkáért a dombormű alkotójának.

A témáról bővebben a Semmelweis Egyetem honlapján olvashatnak.

Hermán Alíz domborműve

A zene nem kötöttség, hanem szabadság

Dubóczy Gergely két éve, lényegében véletlenül került a Medikus Zenekarhoz. A fiatal karmester itt maradt, és csapatot épített: a mostanra harmincnál is több tagot számláló csapattal jövőre már - a tervek szerint - **Brahms Akadémiai ünnepi nyitányát** is műsorukra tűzhetik. A zenekar tagjai aktuálisan a karácsonyi koncertjeikre és a vizsgaidőszakra készülnek.

Bár folyamatosan sok felkérést kapok, fel sem merül bennem, hogy ne folytassuk a közös munkát. Megszerettem őket. Szívesen csinálják, ez hoz egyensúlyt a mindennapjaikba, élvezik az együtt zenélést – fogalmazott.

A Medikus Zenekar legtöbb tagja orvostanhallgató, de szinte mindegyik kar képviselteti magát a csapatban. A heti egyszeri három órás próba kétnyelvű, mivel a zenekarban több olyan hallgató is van, aki a német nyelvű képzésen tanul. A zenekar állandó tagjai már elegendően vannak klasszikus szimfóniák eljátszásához. Amikor idekerültem, akkor egy h-moll szvittel hónapokat kellett eltöltenünk, azóta összeszoktunk és elhitték, hogy a zene nem kötöttség, hanem szabadság, így már **Strauss** keringőt is játszhatunk – mondta a karmester.

Dubóczy Gergely szerint a zenekar tagjainak a tudásszintje nagyon különböző, de a lelkesedés mindegyikükben megvan. Szavai szerint nem az az elvárás, hogy a Berlini Filharmonikusok szóljon, hanem ne féljenek beülni és játszani azt, ami a kottában van.

A Medikus Zenekar nem hirdeti magát, az új tagokat leginkább a mostaniak hívják a csapatba. A karmester úgy érzi, kezdnek egyre szélesebb körben is ismertté válni, ami még tovább növelheti a létszámot. Fuvolista mindig sok jelentkezik, de hiány van brácsából, nagybőgősből, és jöhetne fagottos is – jegyezte meg. Elmesélte, hogy a klasszikus zenekari hangszerek mellett időn-

Amikor idekerültem, akkor egy h-moll szvittel hónapokat kellett eltöltenünk, azóta összeszoktunk és elhitték, hogy a zene nem kötöttség, hanem szabadság, így már Strauss keringőt is játszhatunk – Dubóczy Gergely

ként különlegesebb lehetőségek is adódnak, de ezeket nem mindig tudják kihasználni. Jelentkezett például olyan hallgató, aki eufóniumon játszik, és több harsonás is jelezte, hogy szívesen részt venne zenekar munkájában. A hallgatók leterheltsége miatt a csapat általában nem próbál vizsgaidőszakban, de nyáron tartanak workshopokat és minden évben részt vesznek az orvos-zeneész találkozón.

Dubóczy Gergely nagy fontosnak tartja az amatőr zenekarnál végzett munkát, mert itt soha nem tapasztalja azt a kiegészítést, ami a professzionális zenész világ egy részét jellemzi. Náluk ez nincs: nekik a zene adomány és nem kényszer – hangsúlyozta.

Dubóczy Gergely

Fotók: attekovacs.com

Óriási segítségnek tartja, hogy dr. **Tulassay Tivadar** rektor támogatja a zenekart és figyelemmel kíséri a munkájukat. A legnagyobb sikerüknek azt tartja, hogy el tudtak játszani egy **Haydn** szimfónia tételt. Nemcsak szakmai, hanem érzelmi okokból is, mert az osztrák zeneszerző a kedvence. A Medikus Zenekar jövőre egyesületté alakul, a posztgraduális tanulmányait várhatóan Bécsben folytató karmester pedig segítséget kap, hogy akkor se álljon le a munka, ha nem tud mindig Budapesten lenni.

Tóth-Szabó Szilvia

Dubóczy Gergely 1981-ben született Budapesten. Először 2004-ben alkalmazott matematikusi diplomát szerzett az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, majd 2011-ben karmesterként is diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, Summa cum laude minősítéssel. Jelenleg posztgraduális tanulmányokat folytat a bécsi Universitát für Musik und Darstellende Kunstban. Fő hangszerre a zongora. Amellett, hogy rendszeresen vezényel, continuo-játékos, korrepetitor és zongorista is.

Búcsú Bús Ágotától

Szomorú hírre ébredtünk 2011. november 20-án, vasárnap. 52 éves korában elhunyt Bús Ágota, a Semmelweis Egyetem Rektori Hivatalának korábbi vezetője.

Bús Ágota 1959. november 16-án született Tatán. Diplomáját a szegedi egyetem bölcsészettudományi karán szerezte társadalomtudományi fordító-tolmács szakon. 1993-tól a Testnevelési Egyetemen dolgozott, majd a Semmelweis Egyetem (SE) Testnevelési és Sporttudományi Kar dékáni hivatalának vezetője volt. Ezt követően a SE Stratégiai és Működésfejlesztési Főigazgatóság Projektmenedzseri Központjában, később a SE Rektori Hivatalában, végül ebben az évben már a Rektorhelyettesi Irodán tevékenykedett, legalábbis abban a rövid időben, amelyet a kegyetlen betegség meghagyott neki. Nagyon sokan szeretnék tudni előre, hogy mit tartogat számukra a sors. Van, aki jelentős áldozatra is képes azért, hogy

Megrendüléssel tudatjuk, hogy elhunyt **Bécsi Antal**, a Semmelweis Egyetem nyugalmazott főmérnöke.

Több évtizedes szakmai pályafutását egyetemünkön töltötte. Nagyra becsült munkatársunkat a Semmelweis Egyetem saját halottjának tekinti.

Dr. Tulassay Tivadar
a Semmelweis Egyetem rektora

kifürkésze a jövő titkait. Ez azonban nem sikerül senkinek. Ha a teremtő az emberiségnek és az egyes embereknek jót akart, akkor a jövő fátyolba borításával kétségtelenül hatalmas adományt és lehetőséget bocsátott rendelkezésükre. Elképzelni sem tudom, hogy mit kezdenénk azzal az információval, amely jövőnknek, élethosszunknak, halálunk módjának és idejének pontos adataira vonatkozna. Augustinus vallja: „utolsó napunk rejtve van előttünk, hogy minden napot megbecsüljünk”. Egy évvel ezelőtt Bús Ágota is derűsen tervezte életét a Rektori Hivatalban, és nem gondolt arra, hogy fél évre rá egy kétségbeejtő diagnózissal kell szembenéznie, és újabb fél év múlva már el is ragadja a gyilkos kór. Jó, hogy nem tudta előre, mit hoz számára a jövő. Így nagyon sokáig velünk együtt bízhatott a gyógyulásban, még akkor is, amikor az életmentő kezelés megkezdődött és azzal együtt a kimerítően visszaszámlálás is. A küzdelem – ahogyan az olyan sokszor lenni szokott – azonban megint a betegség győzelmével végződött, és reményességünk most már csak a földöntúli létezés élő ember által meg nem ismerhető ígéretében lehet.

Bús Ágotával több éven keresztül volt alkalmam együtt dolgozni. Szeretetre méltó, komoly, de mindig jókedvű természete szinte predesztinálta a hivatalvezetői feladatkör betöltésére, ahol nagyon sok, különböző feladatkörű munkatárssal kellett egyidejűleg együtt dolgoznia és megtalálnia a megfelelő hangot. Hosszú egyetemi pályafutása eredményeképpen nagyon jól átlátta a felsőoktatási hierarchia minden szintjét, a kézbesítőktől az adminisztrátorokon át az egyetem felső vezetőinek szintjéig. Pontos és lelkiismeretes hozzáállása miatt a Rektori Hivatal munkája vezetése alatt mindig kifogástalanul működött. Hiánya mindannyiunk szívében nagyon komoly űrt hagy, amelyet nem lesz könnyű betölteni.

Seneca szavaival búcsúzom Bús Ágotától. „Semmi sem örökre a miénk: színpadunkat innen-onnan összeszedett kellékek díszítik, amelyek aztán tulajdonosaikhoz visszakerülnek; az egyiket még aznap, a másikat már másnap visszaadjuk, csak néhány marad ott az előadás végéig. Amiben élünk, nem a mi tulajdonunk: kölcsönbe kaptuk csupán. Kötelességünk kezünk ügyében tartanunk mindazt, amit bizonytalan időre kölcsönkaptunk, és zúgolódás nélkül vissza kell adnunk, ha felszólítanak: csak a legrosszabb adós szokott a hitelezőivel porlekedni.”

Dr. Szél Ágoston
általános rektorhelyettes

Pályakövetés és Semmelweis Identitás:

Lezárult a Semmelweis Közösség – Semmelweis Világ program

Konferencia keretében számoltak be a november 30-ával lezáródó Semmelweis Közösség–Semmelweis Világ TÁMOP-4.1.1-08/2/KMR-2009-0004 projekt résztvevői az elmúlt két évben elért eredményekről.

Mint arra dr. **Stubnya Gusztáv**, a Semmelweis Egyetem stratégiai és működésfejlesztési főigazgatója, a projekt vezetője emlékeztetett, a több mint 99 millió forintos európai uniós forrásból megvalósuló program három elemből állt, része volt a diplomás pályakövetési rendszer és a karrierközpont kialakítása, valamint az alumni mozgalom elindítása.

Ez a projekt is azon pályázatok közé tartozott, amelyek esetében a közép-magyarországi régió jelentős hátrányban volt. Ugyanazokat a dolgokat feleannyi pénzből kellett itt megvalósítani, mint a vidéki egyetemeken – jegyezte meg a főigazgató.

Sinkó Eszter, a program szakmai vezetője bevezetőjében kitért arra, hogy a most már az Egészségügyi Közzolgálati Karhoz tartozó Egészségügyi Menedzserképző Központ (SE EKK-EMK) végzett először vizsgálatokat az orvosok migrációjáról, pályaelhagyásáról. Ez indokolja, hogy hozzájuk került a diplomás pályakövetési rendszerrel kapcsolatos kérdőív-vezetés és a lebonyolítás. Sajnos a frissen végzett orvostanhallgatók egyre nagyobb számban nyilatkoznak úgy, hogy elhagynák az országot. Ezen a helyzeten természetesen nem lehet ezzel a pályázattal változtatni, ugyanakkor fontos tudni, hogy a Semmelweis Egyetem által nyújtott képzések mennyire fedik le a piac igényeit – mondta Sinkó Eszter.

Dr. Sinkó Eszter, dr. Stubnya Gusztáv

A diplomás pályakövetési rendszer (DPR) keretében végzett reprezentatív felmérésből egyébként az derül ki, hogy nagyon jó munkaerőpiaci pozícióban vannak a Semmelweis Egyetemen végzett hallgatók- erről már **Girasek Edmond**, a DPR alprojektvezetője beszélt.

Az európai uniós forrásból finanszírozott projekt harmadik eleme a Karrierközpont és a karrierirodák kialakítása volt, amelyről többek között Dr. **Túry Ferenc**, a karrieriroda szakmai vezetője tartott ismertetőt a rendezvényen.

DP

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az e-learning következő szintje

A technikai fejlődés adta tanulást segítő oktatási forma az e-learning, aminek a használata új távlatokat nyit a pedagógiában és a tudományos oktatás terén, de nem pótolja a tanár jelenlétét, személyiségét és a diák figyelmét motiváló tekintetét. A többi közt ez is lehet summázata annak a november 29-én a Godot Kávéházban rendezett érdekesítő kerekasztal-beszélgetésnek, aminek szervező házigazdái a Semmelweis Egyetem Stratégiai és Működésfejlesztési Főigazgató-sága és a Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ voltak.

Kutatásszervezés és innovációmenedzsment – tananyag- és tartalomfejlesztés különös tekintettel az egészség- és élettudományok területére a Semmelweis Egyetemen, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen című TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0023 azonosítójú projekt záró rendezvényén az egyetemek képviselői a téma szinte minden aspektusát feltáró előadásait a hallgatóság érdeklődő kérdéseire adott válaszok követték. Mint elhangzott, az elektronikus tananyag készítése a hagyományos felkészülésénél jóval munka- és időigényesebb.

A résztvevők egyetértettek abban, hogy a közeljövő oktatásának általánosan elfogadott módja a személyes részvétel és elektronikus tananyagot együttesen használó oktatási forma, a blended learning lesz. Ez jóval több, mint a hallgatók számára mobilisan és

talán olcsóbban, mindenkinek a saját tanulási tempójában hozzáférhető pusztán tananyag, mert kiegészíti és felértékeli a személyes kontaktust, az információ átadásról a képességek elsajátítására helyezi a hangsúlyt.

Dr. **Fésüs Ágnes**, a Pályázati és Innovációs Központ vezető projektkoordinátora elmondta: a konzorcium a pályázat 18 hónapja alatt egy Moodle keretrendszerű, regisztrációval szabadon elérhető tíz modulból álló e-learning tananyagot dolgozott ki a résztvevő egyetemek oktatási tematikájához igazodva. Az anyagok a Semmelweis Kiadó és Multimédia Stúdió honlapjának e-learning felületén érhetőek el. Elkészült továbbá 12 órányi videó előadás, amely a Gothenburgi Egyetem tananyagának adaptációjára épül.

Tolnai Kata

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Szerkesztőbizottság tagjai
és a Semmelweis Kiadó munkatársai
áldott karácsonyi ünnepeket,
sikerekben gazdag boldog új évet
kívánnak lapunk olvasóinak!

